

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

NACRT

**ZAKON
O ZAŠTITI OKOLIŠA**

Sarajevo, februar 2014. godine

ZAKON O ZAŠTITI OKOLIŠA

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1. (Predmet Zakona)

Ovim zakonom uređuje se:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta okoliša, kao i kvaliteta života;
- mjere i uvjeti upravljanja, očuvanja i racionalnog korištenja prirodnih resursa;
- pravne mjere i institucije očuvanja, zaštite i poboljšanja zaštite okoliša; finansiranje aktivnosti vezanih za okoliš i dobrovoljne mjere i
- poslovi i zadaci organa uprave na različitim nivoima vlasti.

U skladu sa načelima saradnje i podjele odgovornosti ovom zakonu je cilj:

- smanjeno korištenje, sprječavanje opterećivanja i zagađivanja okoliša, sprječavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnova oštećenog okoliša;
- zaštita ljudskog zdravlja i poboljšanje uvjeta okoliša za kvalitet života;
- očuvanje i zaštita prirodnih resursa, racionalno korištenje resursa i takav način privrede kojim se osigurava obnova resursa;
- usklađenost drugih interesa entiteta i distrikta Brčko sa zahtjevima za zaštitom okoliša;
- međunarodna saradnja u zaštiti okoliša;
- poticanje javnosti i učešće javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu okoliša;
- koordiniranje privrede i integriranje socijalnog i ekonomskog razvoja u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša i
- uspostavljanje i razvoj institucija za zaštitu i očuvanje okoliša.

Član 2. (Primjena zakona)

Odredbe ovog zakona odnose se na:

- sve oblike okoliša (zrak, vodu, tlo, biljni i životinjski svijet, pejzaže, izgrađeni okoliš);
- sve vidove djelatnosti kojima je svrha korištenje i opterećivanje prirodnih resursa, odnosno djelovanje na okoliš koje znači opasnost od njegova zagađivanja ili imaju izvjestan utjecaj na okoliš (poput buke, vibracija, radijacije-izuzimajući nuklearnu radijaciju, otpad, itd.);
- prava i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koje obavljaju djelatnosti utvrđene zakonom i
- zadatke u području okoliša koji proističu iz međunarodnih konvencija.

Član 3. (Pravo na okoliš)

Svako lice ima pravo na zdrav i ekološki prihvatljiv okoliš kao osnovno ustavno pravo, stoga je individualna i kolektivna dužnost zaštititi i poboljšati okoliš za dobrobit sadašnjih i budućih generacija.

II - DEFINICIJE

Član 4. (Pojmovi i definicije)

U smislu ovoga zakona, sljedeći pojmovi znače:

- „**biosfera**“ - biosfera je dio Zemljine površine i njene neposredne atmosfere u koje se odvija život svih organizama“;
- "**biota**" - znači skup svih bioloških (živih) organizama u biotičkoj sredini. Biotička sredina je sistem u kojem, pored fizičkih i hemijskih zakonitosti, vladaju i specifične biološke zakonitosti;
- "**dozvola**" – pisani akt – rješenje potrebno za pribavljanje odobrenja građenja i rada pogona i postrojenja ili za obavljanje djelatnosti;
- "**emisija**" – direktan ili indirektan ispušt materija, vibracija, toplote, mirisa ili buke koje proizvodi jedan ili više izvora u postrojenju i ispušta u zrak, vodu, tlo;
- "**GMO**" - genetski modificirani organizmi, kako su definirani Zakonom o genetski modificiranim organizmima BiH;
- "**granične vrijednosti emisija**" - masa izražena u vidu specifičnih parametara, koncentracije i/ili nivoa emisija, koje neće biti prekoračene tokom određenog ili određenih vremenskih perioda;
- "**informacije o okolišu**" - svaka informacija u pisanom, vizuelnom, audio, elektronskom ili bilo kojoj drugoj materijalnoj formi o stanju okoliša, odnosno o komponentama okoliša;
- "**izvještaj o strateškoj procjeni**" - dokument koji se prilaže uz određeni plan, program ili strategiju i sadrži identifikaciju, opis i procjenu mogućih značajnih uticaja na okoliš zbog realizacije plana, programa ili strategije, kao i varijante razmatrane i usvojene na osnovu ciljeva i prostornog obuhvata plana, programa ili strategije;
- "**javnost**" - jedno ili više fizičkih ili pravnih lica, njihova udruženja, organizacije ili grupacije;
- "**korištenje okoliša**" - djelatnost koja izaziva promjene u okolišu, njegovim korištenjem u cijelosti ili nekom njegovom komponentom kao prirodnim resursom ili ispuštajući materije, odnosno energiju u okoliš ili komponentu okoliša, a u skladu sa propisima koji reguliraju područje zaštite okoliša;
- "**nadležne institucije za okoliš**" - institucije koje su ovlaštene za postupanje, i koje raspolažu podacima bitnim za okoliš. institucije koje obavljaju djelatnosti u vezi sa okolišem i koje raspolažu podacima;
- „**Imisija**“ Kvalitet segmenta okoliša (zrak, voda, tlo) koja se izražava kao prosječna vrijednost u određenom vremenu i prostoru;
- "**najbolje raspoložive tehnike**" - najefikasniji i najnapredniji stepen razvoja djelatnosti i njihovog načina rada koji ukazuje na praktičnu pogodnost primjena određenih tehnologija (za osiguranje graničnih vrijednosti emisija) u cilju sprječavanja i tamo gdje to nije izvodljivo, smanjenje emisija u okoliš. Najbolje raspoložive tehnike podrazumijevaju i tehnologiju koja se primjenjuje i način na koji se postrojenje projektuje, gradi, održava, koristi i stavlja van upotrebe;
- "**nesreća većih razmjera**" - pojava emisije većih razmjera, požara ili eksplozije uslijed nekontroliranih promjena nastalih tijekom rada postrojenja

- koje znače neposrednu ili odloženu ozbiljnu opasnost po zdravlje ljudi ili okoliš, unutra ili izvan postrojenja, a koja uključuje jednu ili više opasnih materija;
- **"nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu okoliša"** - su organizacije koje se bave zaštitom okoliša i koje su se svojim statutima opredijelile za promoviranje zaštite okoliša;
 - **"okoliš"** je prirodno okruženje organizama i njihovih zajednica uključujući i čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljište energija, te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je izgradio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja;
 - **"opasnost"** - unutrašnje svojstvo opasnih materija ili fizička situacija koja može izazvati štetu po ljudsko zdravlje ili okoliš;
 - **"opasna materija"** - podrazumijeva materiju, mješavinu materija ili preparat utvrđen provedbenim propisom, a koja je prisutna kao proizvod, nusproizvod, talog ili međuproizvod, uključujući i one materije za koje je osnovano očekivati da bi mogle nastati u slučaju nesreće;
 - **"opterećivanje okoliša"** - emisija materija ili energije u okoliš;
 - **"operator"** - svako fizičko ili pravno lice koje upravlja radom ili nadzire postrojenje, odnosno u slučajevima utvrđenim zakonima, lice na koje su prenesena javna ovlaštenja;
 - **"plan aktivnosti"** - plan prilagođavanja postojećih pogona i postrojenja koji sadrži ciljeve, mjere i uvjete koji moraju zadovoljiti nove standarde zaštite okoliša svih dijelova okoliša sa utvrđenim sredstvima u utvrđenom roku;
 - **"područje uticaja"** - područje ili dio prostora na kojemu je izazvan izvjestan stepen uticaja na okoliš, ili koji može nastati kao posljedica korištenja okoliša;
 - **"pogon i postrojenje"** - jedna ili više tehničkih jedinica u kojima se vrše djelatnosti koje mogu imati negativne uticaje na okoliš ili su prisutne opasne materije;
 - **"prirodni resurs"** - komponenta prirodnog okoliša, odnosno sastavni dio prirodnog okoliša, koji se može koristiti da bi se zadovoljile potrebe društva, izuzimajući vještački okoliš;
 - **"procjena uticaja na okoliš"**- identifikovanje, opis i odgovarajuća procjena u odnosu na svaki pojedinačan slučaj, u skladu sa odredbama ovog zakona, direktan i indirektan utjecaj nekog projekta na slijedeće elemente i faktore:
 - ljude, biljni i životinjski svijet;
 - zemljište, vodu, zrak, klimu i pejzaže;
 - materijalna dobra i kulturno naslijeđe;
 - međudjelovanje faktora navedenih u tačkama 1., 2. i 3;
 - **"promjena u radu"** - promjena u prirodi, funkcioniranju ili proširenje postrojenja koje bi moglo imati posljedice po okoliš;
 - **"rizik"** - mogućnost pojave određenog učinka unutar određenog razdoblja ili u određenim okolnostima;
 - **"komponente okoliša"** – zemljište, zrak, vode, tlo, biosfera, kao i izgrađeni okoliš, nastao kao posljedica djelovanja ljudskog faktora i sastavni je dio okoliša;

- **"skladištenje"** - odlaganje radi čuvanja na sigurnome mjestu ili držanja na skladištu;
- **"standard kvaliteta okoliša"** - propisani zahtjevi koji se moraju ispuniti u određenom vremenskom periodu, u određenoj sredini ili određenom dijelu, kako je propisano ovim zakonom ili drugim zakonima, koji se primjerice odnose na kvalitet zraka ili vode;
- **"strategijska procjena okoliša"** – sistemski proces vrednovanja okolišnih posljedica predloženih planova, programa ili strategija, uključujući i zdravlje, koji se sastoji od određivanja obima izvještaja o strategijskoj procjeni i njegovoj pripremi, uz osiguranje javnih rasprava i konsultacija, te uzimanje u razmatranje izvještaja o strategijskoj procjeni i rezultata javnih rasprava i konsultacija, kako bi se još u ranoj fazi donošenja odluka uz ekonomska i društvena uključila i okolišna razmatranja;
- **"tlo"** - trodimenzionalno tijelo, rastresiti površinski sloj Zemljine kore nastao pod uticajem pedogenetskih faktora kroz procese pedogeneze, a determinira se na osnovu njegovih unutrašnjih osobina;
- **"uticaj na okoliš"** - znači bilo koji efekat na okoliš, uključujući ljudsko zdravlje, floru, faunu, biodiverzitet, tlo, klimu, vode, zrak, pejzaže, prirodna područja, materijalna dobra, kulturno nasljeđe i interakciju između ovih faktora;
- **"zagađenost"** - podrazumijeva direktno ili indirektno uvođenje, kao posljedicu ljudske djelatnosti, materija, vibracija, toplote, mirisa, ili buke u zrak, vodu ili tlo koje mogu biti štetne po zdravlje čovjeka ili imovinu, ili kvalitet života u okolišu;
- **"zaštita okoliša"** - sve odgovarajuće djelatnosti i mjere kojima je cilj prevencija od opasnosti štete ili zagađivanja okoliša, reduciranje ili odstranjivanje štete koja je nastala, i povrat na stanje prije izazvane štete;
- **"zainteresirana strana"** - fizičko ili pravno lice ili organizacija koja živi ili radi u području uticaja, ili području koje će vjerojatno biti pod uticajem; Zainteresirana javnost, u smislu ovoga zakona, znači javnost koja ima interes u odlučivanju o okolišu, bilo zbog lokacije projekta ili prirode danog zahvata u okolišu, javnost koja je pod uticajem ili će vjerojatno biti pod uticajem namjeravanog zahvata u okolišu i nevladine organizacije koje promoviraju zaštitu okoliša
- **"zemljište"** obuhvata fizički prostor: tlo, klimu, hidrologiju, geologiju, vegetaciju u obimu koji utiče na mogućnost njegovog korištenja, te rezultate prošle i sadašnje aktivnosti čovjeka, kao i društveno – ekonomske parametre i
- **"značajna promjena"** - promjena u radu postrojenja koja može imati značajan negativan uticaj po ljude i okoliš. Značajnom promjenom smatra se i bilo koja promjena ili proširenje postrojenja koje odgovara kriterijima/pragovima navedenim u provedbenim propisima.

III – NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 5. (Načelo održivog razvoja)

Održivost okoliša podrazumijeva:

- očuvanje komponenti okoliša na način da stepen utroška obnovljivih materijala, vodnih i energetske resursa ne prelazi okvire u kojima prirodni sistemii mogu to nadomjestiti i da stepen potrošnje neobnovljivih resursa ne prelazi okvir u kojem se održivi obnovljivi resursi zamjenjuju;

- stepen polutanata koji se emitiraju ne prelazi kapacitet zraka, vode, apsorpciji i izvršenju prerade polutanata i
- stalno očuvanje biološkog diverziteta, ljudskog zdravlja, te kvaliteta zraka, vode i tla prema standardima koji su uvijek dovoljni za život i obilje ljudi, biljnog i životinjskog svijeta.

Član 6. (Načelo opreza i prevencije)

Pri postojanju prijetnje od nepopravljive štete, nedostatak pune naučne podloge ne može biti razlog za odgađanje uvođenja mjera opreza i prevencije sprječavanja dalje degradacije okoliša.

Korištenje okoliša organizira se i obavlja na način koji:

- rezultira najnižim mogućim stepenom opterećenja i korištenja okoliša;
- sprječava zagađivanje okoliša i
- sprječava štetu po okoliš.

Pri korištenju resursa (sirovina i materijala) mora se ispoštovati načelo opreza, tj. pažljivo upravljati i ekonomično koristiti komponente okoliša, te svesti na najmanju moguću mjeru nastajanje otpada primjenom reciklaže i/ili ponovnog korištenja prirodnih i vještačkih materijala.

U cilju prevencije u korištenju okoliša primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike.

Korisnik okoliša koji predstavlja opasnost po okoliš ili izazove štetu po okoliš dužan je odmah obustaviti aktivnosti koje znače opasnost ili nastanak štete.

Ukoliko je šteta nastala kao posljedica dosadašnjih djelatnosti korisnika, korisnik je dužan otkloniti i popraviti nastalu štetu u okolišu.

Član 7. (Načelo zamjene)

Svaku djelatnost koja bi mogla imati štetne posljedice po okoliš potrebno je zamijeniti drugom djelatnošću koja znači znatno manji rizik. Zamjena djelatnosti obavlja se i u slučaju da su troškovi takve djelatnosti veći od vrijednosti koje treba zaštititi.

Odredba stava 1. ovoga člana primjenjuje se pri korištenju proizvoda, dijelova postrojenja, opreme i primjene proizvodnih procesa uz obavezno ograničavanje zagađivanja okoliša na izvoru.

Član 8. (Načelo integralnog pristupa)

Zahtjevi za visokim stepenom zaštite okoliša i poboljšanjem kvaliteta okoliša sastavni su dio svih politika kojima je cilj razvoj okoliša, a osiguravaju se u skladu sa načelom održivog razvoja.

Svrha načela integralnog pristupa je sprječavanje ili svođenje na najmanju moguću mjeru rizika od štete po okoliš u cijelosti.

Načelo integralnog pristupa obuhvaća:

- uzimanje u obzir cijelog životnog ciklusa materija i proizvoda;
- predviđanje posljedica u svim komponentima okoliša kao rezultata djelovanja materija i djelatnosti (novih i postojećih);

- svođenje nastanka otpada i štetnog djelovanja otpada na najmanju moguću mjeru;
- primjenjivanje općih metoda za procjenu i poređenje problema u okolišu; i
- komplementarnu primjenu mjera u odnosu na posljedice, poput kvalitativnih ciljeva zaštite okoliša i mjera usmjerenih prema izvorima kada su u pitanju emisije.

Član 9. (Načelo saradnje i podjele odgovornosti)

Održivi razvoj postiže se saradnjom i zajedničkim djelovanjem svih subjekata u cilju zaštite okoliša, svako u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

Provedba ciljeva vezanih za okoliš podstiče se međuentitetskom saradnjom, bilateralnim ili multilateralnim međunarodnim sporazumima o zaštiti okoliša i drugim sporazumima o saradnji, kao i pružanjem informacija i pomoći u vezi zaštite okoliša, a posebno u odnosima sa susjednim zemljama.

U nedostatku međunarodnih sporazuma ciljevi zaštite okoliša drugih zemalja, koji se uzimaju u obzir su: smanjenje prekograničnog zagađivanja ili postojanje takve opasnosti po okoliš, kao i sprječavanje zagađivanja i izazivanja štete po okoliš.

Član 10. (Učešće javnosti i pristup informacijama)

Pitanja zaštite okoliša ostvaruju se putem češća svih zainteresiranih građana. Svaki pojedinac i organizacija moraju imati odgovarajući pristup informacijama koje se odnose na okoliš, a kojim raspolažu organi uprave, uključujući i informacije o opasnim materijama i djelatnostima u njihovim zajednicama kao i mogućnost učešća u donošenju odluka.

Organi koji donose propise i tijela nadležna za zaštitu okoliša su dužni pomagati i razvijati svijest javnosti, kao i podsticati učešće u odlučivanju, omogućujući dostupnost informacija široj javnosti.

Javnost ima pravo učestvovati u postupcima koji se vode na zahtjev operatera i investitora u skladu sa ovim Zakonu ili drugim propisima.

U ciljem postizanja obeštećenja ili pravne zaštite svaka zainteresirano lice ima pravo na zaštitu u upravnim i sudskim postupcima.

Član 11. (Načelo - zagađivač plaća)

Zagađivač plaća troškove nadzora i prevencije od zagađenja, bez obzira jesu li troškovi nastali uslijed nametanja odgovornosti zbog emisija zagađenja, naknada utvrđenih odgovarajućim finansijskim instrumentima ili kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju zagađenosti okoliša.

Korisnik okoliša je odgovoran za sve djelatnosti koje imaju utjecaj na okoliš u skladu ovom zakonu i drugim propisima.

IV - ZAŠTITA KOMPONENTI OKOLIŠA

Član 12. (Integrirana zaštita komponenti okoliša)

Komponente okoliša moraju biti zaštićene pojedinačno i u sklopu ostalih komponenti okoliša, uzevši u obzir njihove međuovisne odnose. U skladu tomu utvrđuje se i način opterećivanja i korištenja komponenti okoliša.

Zaštita komponenti okoliša podrazumijeva zaštitu kvalitete, kvantiteta i njihovih zaliha, kao i očuvanje prirodnih procesa unutar komponenti i njihove prirodne ravnoteže.

Posebnim propisima uređuju se pojedina područja zaštite i očuvanja komponenti okoliša i zaštite od uticaja koji znače opasnost po okoliš.

Član 13. (Očuvanje tla)

Očuvanje tla obuhvaća površinu i slojeve ispod površine zemlje, tlo, formacije stijena i minerala kao i njihove prirodne i prijelazne oblike i procese.

Očuvanje tla obuhvaća očuvanje proizvodnosti, ustroja, ravnoteže vode i zraka, te biota tla.

Na površini ili ispod površine zemlje mogu se obavljati takve vrste djelatnosti i odlagati materije koje ne zagađuju ili oštećuju kvantitet, kvalitet, materijalne procese tla i komponente okoliša.

Tokom i prije provođenja projekata (izgradnje, eksploatiranja ruda, itd.), mora se osigurati odgovarajuće razdvajanje i zaštita površinskog tla kao i zaštita i korištenje poljoprivrednog zemljišta.

Nakon završetka djelatnosti koje uključuju korištenje tla, korisnik će osigurati obnovu, odnosno razvoj toga područja prema utvrđenom planu.

Korisnik će osigurati obnovu i ponovni razvoj područja tokom korištenja okoliša, tamo gdje postoje uvjeti i ukoliko je to utvrđeno posebnim propisima ili odlukom nadležnog organa.

Član 14. (Zaštita voda)

Zaštita voda obuhvaća očuvanje površinskih i podzemnih voda, zaliha vode, reguliranje kvaliteta i kvantiteta vode, zaštitu riječnih korita, obalnih područja kopnenih voda i akviafera.

Prirodan protok, ustroj i uvjeti protoka, korito, obalna područja mogu se mijenjati samo uz osiguranje očuvanja prirodne ravnoteže vodnih ekosistema i njihovog funkcioniranja.

Uvjeti za ekstrakciju i korištenje vode za svaku vrstu vodnih resursa, u skladu uvjetima toga područja, utvrđeni su posebnim propisima.

Vode se mogu koristiti i opterećivati uz primjenu odgovarajućeg tretmana, na način koji ne znači opasnost prirodnim procesima ili obnovi kvaliteta i kvantiteta vode.

Ekstrakcija i povrat otpadnih voda u vode, kao i prijenos voda obavlja se bez nepovoljnog uticaja na pričuve, kvalitet i biotu voda iz kojih se obavlja opskrba ili čiji povrat i ne znači opasnost njihovom samoprečišćavanju.

Zaštita voda definirana je Zakonom o vodama Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 70/06).

Član 15. (Zaštita zraka)

Zaštita zraka obuhvaća očuvanje atmosfere u cijelosti, sa svim njenim procesima, očuvanje njene strukture i klimatskih obilježja.

Zrak mora biti zaštićen od opterećenja svih vještačkih uticaja koji se vrše na zrak ili na druge komponente okoliša putem transmisija radiokativnih, tečnih, plinovitih ili čvrstih materijai ukoliko postoji opasnost od štetnog uticaja na kvalitet zraka ili štetnog odražavanja na ljudsko zdravlje.

Kada se planira uvođenje aktivnosti i uspostljanje postrojenja, kao i proizvodnja i korištenje proizvoda potrebno je poduzeti mjere kako bi nivo zagađujućih materija zraka bio sveden na najmanju moguću mjeru.

Planiranje zaštite zraka, izvori emisija, zaštita zraka, nadzor, učešće javnosti i finansiranje zaštite zraka propisani su Zakonom o zaštiti zraka („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 4/10)

Član 16. (Očuvanje biosfere)

Očuvanje biosfere obuhvata zaštitu živih organizama, njihovih zajednica i staništa, uzimajući u obzir i očuvanje prirodnih procesa unutrašnjih njihovih staništa i prirodne ravnoteže uz osiguravanje održivosti ekosistema.

Korištenje biosfere ne može se obavljati na način koji narušava prirodne procese i uvjete bioraznolikosti i znači opasnost za njegovu održivost.

Član 17. (Očuvanje izgrađenog okoliša)

Prostornim planom određuju se zone izgradnje na određenim lokacijama zavisno od stepena opterećenja okoliša i svrhe izgradnje unutra određenih dijelova na određenim lokacijama.

Obavljanje djelatnosti u pojedinim zonama, gdje postoji zaštitna udaljenost ili područje, dozvoljeno je na način utvrđen posebnim propisima u skladu sa prirodom opterećivanja okoliša i propisima o zaštiti okoliša.

Zelene površine unutar opštine uređuju se na način utvrđen posebnim propisima.

Član 18. (Opasne materije i tehnologije)

Zaštita od štetnih uticaja opasnih materija obuhvaća zaštitu od upotrebe svih prirodnih i vještačkih materija koje koriste, proizvode ili distribuiraju korisnici okoliša tokom provođenja djelatnosti, a koje su po svom kvantitetu ili kvalitetu, eksplozivne, zapaljive, radioaktivne, toksične, podložne koroziji, izazivaju infekcije, ekotoksične, mutagene, kancerogene, iritirajuće, ili mogu izazvati takav utjecaj u kontaktu s drugim materijama.

Tokom upravljanja opasnim materijama ili tokom upotrebe, uključujući i eksploataciju, odnosno ekstrakciju, skladištenje, transport, proizvodnju, izradu i primjenu ili kada se primjenjuju opasne tehnologije, moraju se poduzeti sve potrebne

zaštitne i sigurnosne mjere kojima se rizik od opasnosti po okoliš svodi na najniži stepen ili se eliminiira mogućnost takvih opasnosti u skladu sa posebnim propisima.

Pri primjeni tehnologija koje mogu značiti opasnost po okoliš mora se odrediti zaštitno područje ili udaljenost, u skladu sa prirodom izvora opasnosti, kako bi se smanjio rizik od opasnosti po okoliš.

Član 19. (Otpad)

Zaštita od štetnog uticaja otpada na okoliš obuhvaća zaštitu od svih vrsta materija, proizvoda, uključujući ambalažu i materijal za pakiranje tih materija, odnosno sve vrste proizvoda koji se odlažu ili za koje se planira da će biti odloženi.

Posjednik otpada dužan je poduzeti odgovarajuće mjere upravljanja otpadom i druge mjere zbrinjavanja otpada koje su propisane Zakonom o upravljanju otpadom Federacije BiH, te osigurati osnovne mjere u cilju sprječavanja stvaranja otpada, recikliranja i tretiranja otpada za ponovnu upotrebu, kao i moguće stvaranje energije, te sigurno odlaganje.

Član 20. (Buka i vibracije)

Zaštita od buke i vibracija u okolišu obuhvaća zaštitu od svih vrsta vještački proizvedenih emisija energija koje izazivaju opterećenje nepoželjnom, neprijatnom bukom, odnosno vibracijama koje mogu ugroziti zdravlje ili na njega štetno uticati.

Radi zaštite od buke potrebno je primjenjivati tehničke i organizacijske metode koje podstiču:

- smanjivanje stvaranja emisija buke ili vibracija, odnosno izvora koji stvaraju buku ili vibracije;
- smanjivanje opterećenja, odnosno sprječavanje povećavanja opterećenja bukom ili vibracijama i
- naknadnu zaštitu u onim sredinama koje su pod stalnim opterećenjem iznad utvrđenih standarda.

Zaštita od buke i vibracije definirana je Zakonom o zaštiti od buke Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 10/12).

Član 21. (Radijacija)

Zaštita okoliša od štetnih radijacijskih uticaja obuhvata zaštitu od vještački proizvedene i prirodne jonizacije, nejonizirajuće radijacije i termalne radijacije svih vrsta, što se propisuje posebnim zakonom.

Zaštita od štetnih radijacija definirana je Zakonom o radijacijskoj i nuklearnoj sigurnosti u Bosni i Hercegovini („Službeni glasnik BiH“ broj: 88/07).

V - INFORMIRANJE I OBRAZOVANJE O OKOLIŠU

Član 22. (Sistemi informiranja o okolišu i prikupljanje informacija)

Federalno ministarstvo okoliša i turizma (u daljem tekstu: Federalno ministarstvo) dužno je uspostaviti sistem informiranja o okolišu i naložiti monitoring stanja okoliša, djelatnosti mjerenja, prikupljanja, obrade i evidentiranja podataka o korištenju i opterećenju okoliša.

Sistemi informiranja se uspostavlja i organizira na osnovu teritorijalne gustoće naseljenosti i intenziteta korištenja okoliša, kao periodičan izvještaj o stanju okoliša, na način:

- utvrđivanja kvantitativne i kvalitativne promjene stanja okoliša nastale kao posljedica korištenja i upotrebe na međunarodnom nivou, na način zajedničkog procjenjivanja sa socijalnim i ekonomskim podacima i sa stajališta uticaja na zdravlje stanovništva;
- utvrđivanje uzroka uticaja na okoliš sa zadovoljavajućom tačnošću, uključujući i detaljne prikaze potrebne za određivanje uzročno - posljedične veze u odnosu na štetu;
- predviđanja u što kraćem roku opasnosti po okoliš;
- mogućnosti poduzimanja mjera predviđenih propisima i drugih mjera od nadležnih organa i
- korištenja u svrhu planiranja.

Federalne Agencije za vode, Federalni hidrometeorološki zavod, Federalni zavod za agropedologiju, Federalni zavod za statistiku, Federalni zavod za geologiju, Federalni zavod za zaštitu prirode prirode i druge upravne organizacije, dužni su osigurati prikupljanje, obradu i evidentiranje odgovarajućih podataka i informacija, posebno o korištenju i opterećenju okoliša, iz svoje nadležnosti i dostaviti ih Federalnom ministarstvu okoliša i turizma, te Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, kao i međunarodnim institucijama.

Kantonalno ministarstvo nadležno za okoliš (u daljnjem tekstu: kantonalno ministarstvo) dužno je dostaviti podatke neophodne za rad sistema informiranja o okolišu.

Vlada Federacije će donijeti podzakonski akt, kojim će biti regulirana sva pitanja sistema prikupljanja podataka i informisanja o okolišu.

Član 23. (Mjerenja opterećenja i korištenja okoliša)

Korisnici okoliša dužni su obavljati mjerenja opterećenja i korištenja okoliša koja su posljedica njihovih djelatnosti na način utvrđen posebnim propisima, i omogućiti nadležnim organima pristup tim podacima.

Član 24. (Upis podataka o okolišu u druge upisnike)

Utvrđeno činjenično stanje, obim i priroda stalne štete po okoliš, utvrđeni odlukom nadležnog organa ili suda, evidentiraju se kao privremeni upis u zemljišnim knjigama i u katastru nekretnina.

Federalno i kantonalna ministarstva (u daljem tekstu: nadležno ministarstvo) po službenoj dužnosti zahtijevaju upis podataka u slučaju kada je odgovornost utvrđena od suda.

Izmjena činjeničnog stanja, stepena prirode zagađenosti okoliša, osnov je upisu podataka koji se obavlja na zahtjev vlasnika nekretnine, nadležnog ministarstva ili suda.

Član 25.
(Istraživanje okoliša i tehnički razvoj)

Odgovornost za zaštitu okoliša unapređuje se razvojem nauke i tehnologije, organizacijom naučnih istraživanja i tehničkog razvoja, objavljivanjem nalaza, kao i praktičnom primjenom domaćih i međunarodnih istraživačkih radova.

Studija usmjerena na istraživanje stanja okoliša i razvoja zaštite okoliša predmet je prioritetne podrške nadležnih organa i institucija. Federalni ministar za zaštitu okoliša i turizma i kantonalni ministar za zaštitu okoliša (u daljem tekstu: nadležni ministar) dužan je, u saradnji sa federalnim ministrom obrazovanja i nauke, te kantonalnim ministrima obrazovanja, koordinirati podršku i procjenu naučnih istraživanja u području okoliša

Član 26.
(Okolišno obrazovanje, obuka i kultura)

Svaki građanin ima pravo sticati i unapređivati znanje o okolišu.

Širenje i unapređivanje znanja o okolišu su prvenstvene obaveze Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija), kantona i lokalnog nivoa vlasni.

Nadležni ministar dužan je saradivati s drugim ministrima u cilju osiguranja stručnog obrazovanja o okolišu.

Član 27.
(Instruiranje i obuka javnosti o okolišu)

Federalni, kantonalni organi uprave i opštinske službe za upravu dužni su izvršiti obaveze iz čl. 25. i 26. ovog zakona putem institucija za instruiranje i obrazovanje javnosti, u saradnji s udruženjima za zaštitu okoliša i stručnim organizacijama koje angažiraju javnost u zaštiti okoliša. Federacija, kantoni i opštinske službe za upravu dužni su pružiti podršku institucijama obrazovanja, vjerskim zajednicama, naučnim institucijama, stručnim organizacijama i udruženjima kako bi mogli djelotvornije provoditi svoje djelatnosti obrazovanja i obuke.

Član 28.
(Registar o pogonima i postrojenjima, te zagađivanjima)

Nadležno ministarstvo vodi registar o pogonima, postrojenjima i zagađivanjima.

Registar sadrži podatke o djelatnostima, te pogonima i postrojenjima koja ugrožavaju ili mogu ugroziti okoliš a naročito:

- ime i adresu operatora i lokaciju pogona i postrojenja;
- kratak opis djelatnosti i tehnološkog procesa;
- bitne podatke koji se tiču emisija, opasnih materija prisutnih u pogonu i postrojenju, proizvodnje otpada i korištenja resursa i energije;
- podatke koji se odnose na izdavanje dozvole, promjene i sl. i
- podatke o nadzoru, bitnim ishodima i poduzetim mjerama.

Kantonalno ministarstvo priprema godišnji izvještaj o izdatim dozvolama za pogone i postrojenja i uz podatke iz stava 2. ovoga člana dostavlja ga Federalnom ministarstvu.

Nadležne institucije za okoliš su dužne nadležnom ministarstvu dostaviti podatke kojima raspolažu.

Federalni ministar propisat će način dostavljanja podataka.

Registar o postrojenjima i zagađivanjima dostupan je javnosti.

Svaka osoba koja ima pravni interes može tražiti uvid u registar i izdavanje prepisa podataka iz registra.

Član 29. (Aktivno pružanje informacija o zaštiti okoliša)

Federalno ministarstvo pružat će informacije o okolišu na transparentan i djelotvoran način.

Federalno ministarstvo koristit će publikacije u printanoj i elektronskoj formi koje su dostupne javnosti, kao i instrumente javnog obavještanja.

U slučaju neposredne opasnosti po ljudsko zdravlje ili okoliš federalni ministar odmah će predstavnicima javnosti dostaviti sve podatke koje posjeduje i koji bi javnosti mogli omogućiti poduzimanje mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete koja proizlazi iz određene opasnosti.

VI – UČEŠĆE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA O OKOLIŠU

Član 30. (Informacije o okolišu)

Informacija o okolišu sadrže podatke o:

- stanju elemenata okoliša, poput zraka i atmosfera, vode, tla, pejzaža, prostora i prirodnih područja, biološke raznolikosti i njegove komponente, uključujući genetski modificirane organizme i međudjelovanje ovih elemenata;
- faktorima poput materija, energije, buke i radijacije, djelatnostima i mjerama, uključujući administrativne mjere, sporazume o zaštiti okoliša, planove i programe, koji utiču ili postoji vjerovatnost da će utjecati na elemente okoliša u okviru alineje 1. ovog stava, analizi troškova i dobiti i drugim ekonomskim analizama i pretpostavama koje se koriste u odlučivanju u okolišu;
- stanju ljudskoga zdravlja i sigurnosti, životnim uvjetima, kulturnim dobrima i građevinama u mjeri u kojoj su ili bi mogli biti pod uticajem stanja elemenata okoliša ili putem ovih elemenata pod uticajem faktora, djelatnosti ili mjera navedenih u alineji 2. ovog stava i
- organima i institucijama nadležnim za okoliš;

Član 31. (Zabrana diskriminacije)

U skladu sa odredbama ovog zakona javnost ima pristup informacijama, mogućnost učešća u odlučivanju i zaštitu prava pred upravnim i sudskim organima po pitanjima zaštite okoliša bez diskriminacije na osnovu državljanstva, nacionalnosti ili mjesta stanovanja i u slučaju pravnih lica bez diskriminacije na osnovu njihovog mjesta upisa ili centra djelatnosti.

Organ uprave osigurat će da lica koja ostvaruju svoja prava u skladu sa odredbama ovoga zakona neće biti kažnjene, proganjane ili uznemiravane na bilo koji način zbog svoga učešća u postupku.

Zloupotreba pravnih sredstava (pokretanjem parnice, plaćanjem odštete ili pokretanjem građanskog, krivičnog, prekršajnog ili radno-pravnog postupka) radi kažnjavanja, progona ili uznemiravanja lica koja su ostvarivale svoja prava na učešće javnosti smatrat će se nezakonitim.

Član 32. (Obrazovanje i kadrovsko jačanje)

Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Federalno ministarstvo kulture i športa, Ministarstva obrazovanja kantona, u saradnji s Federalnim ministarstvom izradit će godišnje programe obrazovanja o zaštiti okoliša u cilju obrazovanja i podizanja svijesti javnosti u području okoliša. Programi obrazovanja o zaštiti okoliša bit će uključeni u nastavne i vannastavne programe. Pored bitnih pitanja zaštite okoliša, ovi će programi sadržavati podatke o tome kako se osigurava pristup informacijama, kako se učestvuje u odlučivanju i kako se ostvaruje zaštita prava u području okoliša.

Federalno ministarstvo organizirat će obuku nevladinih organizacija koje se bave pitanjima zaštite okoliša.

Član 33. (Pristup informacijama o okolišu)

Federalno ministarstvo će, na zahtjev zainteresiranog lica, osigurati da informacije iz područja zaštite okoliša budu dostupne javnosti.

Zainteresirano lice je ono lice koje ima opravdan interes za traženje informacije.

Federalno ministarstvo, uz informaciju, prilaže prepis dokumentacije na osnovu koje je sačinjena informacija. Informacija može biti data i u drugom obliku uz navođenje razloga za takvim oblikom ili u slučaju njene dostupnosti javnosti u drugom obliku.

Informacije o okolišu iz stava 1. ovoga člana bit će stavljene na raspolaganje što je prije moguće, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva osim u slučajevima kada sadržaj i složenost danih informacija opravdava produženje ovoga roka do jednog mjeseca. Podnositelj zahtjeva bit će obaviješten o svakom produženju datog roka i razlozima toga produženja.

Član 34. (Odbijanje zahtjeva za davanje informacija o okolišu)

Zahtjev za davanje informacija o okolišu može biti odbijen ukoliko:

- niti jedan organ uprave ne posjeduje tražene informacije o okolišu;
- zahtjev je očito neosnovan ili formuliran suviše uopćeno i
- zahtjev se tiče materijala u fazi pripreme ili unutrašnje komunikacije organa uprave gdje je takvo izuzimanje od davanja informacije predviđeno nekim drugim zakonom, uzimajući u obzir narušavanje opšteg interesa davanjem informacije, ili – informacija je već dostavljena predstavnicima nevladinih organizacija, zainteresiranom stanovništvu

odnosnog područja i štampe zbog kolektivnog javnog interesa. U tom će slučaju nadležni organ uprave uputiti podnosioca zahtjeva gdje može dobiti potrebne informacije.

Zahtjev za informacije o okolišu može biti odbijen ukoliko bi davanje informacija imalo štetan uticaj na:

- međunarodne odnose, odbranu ili opću sigurnost;
- tok pravde, pravo lica na pravedno suđenje i mogućnost organa uprave u provedbi krivičnog ili disciplinskog postupka;
- povjerljivost informacija koje se tiču trgovine i industrije i informacija o emisijama bitnim za zaštitu okoliša, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom u cilju zaštite ekonomskih interesa;
- prava intelektualne svojine;
- povjerljivost ličnih podataka i/ili dokumente koji se odnose na fizička lica u slučaju da ta lica nisu dala saglasnost za otkrivanje datih informacija javnosti, ukoliko je to utvrđeno posebnim propisom;
- interese trećeg lica koje je osiguralo tražene informacije, a za to nije bilo obavezno i ukoliko to lice nije dalo saglasnost za otkrivanje datog materijala i
- okoliš na koji se informacije odnose, poput mjesta uzgoja rijetkih vrsta.

Razlog odbijanja zahtjeva za davanje informacija iz stava 2. ovog člana mora biti obrazložen.

Ukoliko organ uprave ne posjeduje tražene informacije dužan je u najkraćem mogućem roku proslijediti zahtjev organu uprave koji bi mogao imati tražene informacije i o istome obavijestiti podnositelja zahtjeva.

Organ uprave učinit će dostupnim tražene informacije o okolišu koje se mogu izdvojiti od informacija iz stava 1. i 2. ovog člana.

Odgovor o odbijanju zahtjeva daje se u pisanom obliku ukoliko je i sam zahtjev za davanje informacija bio u pisanom obliku ili ukoliko podnositelj zahtjeva to traži.

Član 35. (Naknada za pružanje informacija)

Nadležno ministarstvo uvest će naknadu za davanje informacija. Naknada za davanje postojećih informacija ili dokumenata neće prelaziti troškove prepisa tih informacija i dokumenata. U slučajevima u kojima nadležno ministarstvo mora provesti istraživanje ili neke druge djelatnosti na koje nije obavezano zakonom, podnositelj zahtjeva dužan je platiti naknadu u skladu sa troškovnikom.

Nadležno ministarstvo donosi troškovnik o visini naknade za davanje informacija koji će biti predodčen podnositelju zahtjeva.

Član 36. (Učešće javnosti u odlukama)

Nadležno ministarstvo osigurat će učešće javnosti u odlučivanju kod vođenja: upravnih postupaka izdavanja okolišnih dozvola za nova i postojeća pogone i postrojenja iz svoje nadležnosti.

Nadležno ministarstvo osigurati će učešće javnosti i u odlučivanju za:

- Nove pogone i postrojenja kod kojih se vrši procjena uticaja na okoliš i odobrava studija, u obliku javne rasprave;

- Za sva postojeća postrojenja i nova postrojenja za koja nije potrebna procjena uticaja na okoliš i studija, u obliku javnog uvida i
- Za predstanak rada i zatvaranje pogona i postrojenja.

Odredbe ovoga člana ne primjenjuju se u slučaju donošenja odluka o djelatnostima koje služe za odbranu zemlje.

Nakon pokretanja upravnog postupka nadležno ministarstvo će osigurati učešće javnosti o sljedećem:

- zahtjevu za izdavanje okolišne dozvole i predloženim djelatnostima i tehnologijama podnositelja zahtjeva;
- organima uprave koji su odgovorni za donošenje odluke odnosno rješenja okolišne dozvole;
- toku postupka;
- načinu učešća javnosti (javna rasprava ili javni uvid);
- organima uprave kod kojih se može izvršiti uvid u dokumentaciju;
- informacijama o okolišu koje su relevantne za predložene aktivnosti i
- organu uprave kojemu se mogu podnijeti primjedbe i prijedlozi, mišljenja, pitanja kao i rok za podnošenje primjedaba, prijedloga, mišljenja, pitanja, itd.

Za nova postrojenja koja imaju studiju procjene uticaja na okoliš, nadležno ministarstvo će osigurati i informaciju o:

- datumu, vremenu i mjestu predviđene javne rasprave.

Zainteresirana javnost bit će obaviještena u roku od 30 dana od dana pokretanja postupka ili od dana okončanja izrade studije o procjeni uticaja na okoliš putem sredstava javnog informiranja, pismeno ili putem službene stranice nadležnog ministarstva o vremenu održavanja javne rasprave, postupka izvođenja dokaza, te o mogućnosti podnošenja dokaza i činjenica od uticaja na rješavanje u predmetnom postupku.

Zainteresirana javnost može, u roku od 30 dana od dana objavljivanja informacije dostaviti u pisanom obliku primjedbe, informacije, analize ili mišljenja koje smatra bitnim za rješavanje u predmetnom postupku.

Rezultati učešća javnosti uzet će se u obzir pri donošenju rješenja.

U skladu odredbama Zakona o upravnom postupku nadležno ministarstvo obavijestit će javnost o donesenom rješenju.

Član 37. (Informacije koje se daju na traženje)

Nadležno ministarstvo će na zahtjev zainteresirane javnosti, u najkraćem mogućem roku, omogućiti besplatan uvid u sve informacije koje su bitne za donošenje rješenja.

Uvid se odnosi na:

- opis lokacije, fizičkih i tehničkih karakteristika predložene djelatnosti uključujući procjenu očekivanih rezidija/taloga i emisija;
- opis značajnih uticaja predložene djelatnosti po okoliš;
- opis mjera predviđenih za sprječavanje i/ili smanjenje tih uticaja uključujući emisije;
- kratak netehnički rezime navedenih podataka;
- prikaz osnovnih alternativnih rješenja izučenih od podnositelja zahtjeva i
- izvještaji i stručna mišljenja koja su pripremili organi uprave.

Zainteresirana javnost može dobiti gore navedene informacije u roku od 15 dana.

Član 38. (Pravo žalbe)

Predstavnici zainteresirane javnosti koji su sudjelovali u prvostepenom postupku imaju pravo uložiti žalbu protiv odluke ili dijela odluke.

Podnositelj zahtjeva čiji zahtjev za dobijanje informacija nije razmatran, neopravdano je odbijen, ili je na njega u potpunosti ili djelimično neadekvatno odgovoreno od strane nadležnog organa, ima pravo pokrenuti postupak preispitivanja odluke pred drugostepenskim organom, u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku ili pokrenuti upravni spor ako je zahtjev za dobijanje informacije odbijen, a žalba nije dopuštena.

Član 39. (Pristup pravdi zainteresirane javnosti)

Predstavnici zainteresirane javnosti pored prava učešća u postupcima izdavanja dozvola i procjene uticaja na okoliš imaju pravo, ukoliko se neko ponaša suprotno okolišnim principima iz okolišnih zakona, pokrenuti postupak zaštite svojih prava pred nadležnim sudom.

Nakon provođenja postupka iz stava 1. ovog člana sud može:

- poništiti rješenje o izdatoj okolišnoj dozvoli te sam riješiti upravnu stvar;
- poništiti rješenje i naložiti obnovu postupka;
- naložiti pravnim i fizičkim licima poduzimanje svih neophodnih sanacijskih mjera, uključujući obustavu određenih djelatnosti i/ili plaćanje šteta;
- obavezati pravna i fizička lica da uplate naknade u Federalni fond za zaštitu okoliša i
- naložiti privremene mjere.

VII - NADLEŽNOST

Član 40. (Nadležnost federalnog i kantonalnog ministarstva)

Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva, svako u okviru svoje nadležnosti, nadležni su za:

- zaštitu okoliša, sprječavanje i otklanjanje opasnosti i šteta po okoliš, obnovu i postepeno poboljšanje stanja okoliša;
- utvrđivanje prvenstvenih zadaka za zaštitu okoliša;
- uspostavljanje pravnih, ekonomskih i tehničkih mjera u interesu zaštite okoliša;
- razvoj, očuvanje i djelovanje sistema koji služi kao osnov za dobijanje i obradu podataka o mjerenjima, monitoringu, nadzoru, procjeni stanja okoliša, te davanju informacija o eventualnim uticajima na okoliš;
- donošenje finansijskih planova, programa i mjera u području zaštite okoliša i
- saradnja s drugim entitetom i distriktom Brčko.

Član 41.
(Nadležnost Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u oblasti zaštite okoliša)

Parlament Federacije BiH u oblasti zaštite okoliša nadležan je da:

- donosi zakone iz oblasti okoliša;
- usvaja strategiju zaštite okoliša i druge planove neophodne za očuvanje interesa zaštite okoliša, i procjenjuje njihovo izvršavanje svake dvije godine na osnovu izvještaja Vlade o stanju okoliša;
- odobrava sredstva za ostvarivanje ciljeva vezanih za zaštitu okoliša, kao i
- da kontrolira korištenje tih sredstava.

Član 42.
(Savjetodavno vijeće za okoliš)

Savjetodavno vijeće za okoliš (u daljem tekstu: Savjetodavno vijeće) osniva se radi pružanja naučne i stručne podrške Federalnom ministru i Vladi Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije BiH) u području okoliša.

Savjetodavno vijeće ima konsultativnu i savjetodavnu ulogu, a čini ga predstavnik iz Federalnog ministarstva, koji je ujedno i predsjednik, i 12 predstavnika zainteresiranih strana iz području zaštite okoliša od kojih deset članova Savjetodavnog vijeća predlažu nadležna kantonalna ministarstva za zaštitu okoliša. Jednog predstavnika predlaže Akademija znanosti i vještačkisti Bosne i Hercegovine. Jednog predstavnika predlaže Regionalni centar za zaštitu okoliša – Ured za Bosnu i Hercegovinu ili mreža Arhus centara u BiH na osnovu pisane saglasnosti najmanje pet nevladinih organizacija registriranih na području Federacije BiH.

Savjetodavno vijeće vrši usuglašavanje politika u oblasti okoliša kao ustavnu obvezu između entitetske i kantonalne razine nadležnosti po pitanju okoliša uključujući stavove i mišljenja znanstvenika i nevladinih organizacija.

Članove Savjetodavnog vijeća imenuje Vlada Federacije Bosne i Hercegovine za razdoblje od četiri godine.

Savjetodavno vijeće sudjeluje u ocjenjivanju strategijskih procjena okoliša i nacrti koji su osnova Strategijskoj procjeni okoliša.

Nadležni ministri dostavljaju Savjetodavnom vijeću zakone, strategije, programske i planske dokumente iz području okoliša ili imaju utjecaj na okoliš, radi zauzimanja stavova i davanja mišljenja.

Savjetodavno vijeće donosi poslovnik o svom radu.

Član 43
(Nadležnost federalnog ministarstva)

Federalno ministarstvo:

- analizira i ocjenjuje stanje okoliša i djelatnosti zaštite okoliša, kao i iskustva stečena u području zaštite, korištenja i razvoja okoliša
- uspostavlja i upravlja sistemom informiranja o okolišu u Federaciji BiH;
- izdaje dozvole za korištenje okoliša iz svoje nadležnosti, u skladu sa odredbama ovoga zakona i drugih propisa;

- određuje okolišni klasifikacijski sistem materija, proizvoda i tehnologija i daje mišljenje za podjelu i korištenje istih;
- organizira poslove kojima je cilj sprječavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš;
- učestvuje s drugim nadležnim organima u izradi programa i planova za korištenje prirodnih resursa, izradi i ostvarivanju posebnog plana i kvalifikacijskog sistema i
- rješava po žalbama na rješenja kantonalnih ministarstava donesenih na osnovu federalnog zakona i drugih federalnih propisa i obavlja druge poslove i zadatke zaštite okoliša iz nadležnosti Federacije BiH.

Član 44.
(Nadležnost kantonalnog ministarstva)

Kantonalno ministarstvo:

- analizira i ocjenjuje stanje okoliša i djelatnosti zaštite okoliša kao i iskustva stečena u području zaštite, korištenja i razvoja okoliša;
- obavlja poslove i zadatke utvrđene federalnim zakonom i drugim federalnim propisima;
- uspostavlja i upravlja sistemom informiranja o okolišu u kantonu;
- izdaje dozvole za korištenje okoliša iz svoje nadležnosti;
- organizira poslove kojima je cilj sprječavanje ili smanjenje štetnih posljedica po okoliš i
- obavlja nadzor nad provedbom kantonalnih zakona i drugih kantonalnih propisa iz području zaštite okoliša.

Član 45.
(Uloga pravosuđa u zaštiti okoliša)

U slučaju izazvane štete ili postojanju opasnosti od štete po okoliš, nadležni tužitelj ima pravo poduzimanja mjera i radnji kojima se zahtijeva zabrana ili ograničenje djelatnosti i naknada za štetu nastalu kao posljedica takve djelatnosti, kao i krivično gonjenje u skladu sa važećim zakonodavstvom.

VIII - PLANIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 46.
(Sistemi okolišnog planiranja)

Sistemi okolišnog planiranja obuhvaća donošenje slijedećih programskih dokumenata:

- Međuentiteski program zaštite okoliša;
- Federalna strategija zaštite okoliša i Akcijski plan zaštite okoliša;
- Federalni program zaštite okoliša i
- Kantonalni plan zaštite okoliša.

Član 47. (Planiranje)

Kantonalni planovi zaštite okoliša usklađuju se s Federalnom strategijom i Akcijskim planom zaštite okoliša i Federalnim programom zaštite okoliša.

Međuentitetsko tijelo za okoliš priprema prijedlog Međuentitetskog programa zaštite okoliša.

Federalna strategija i planovi zaštite okoliša su obvezujući dijelovi sistema okolišnog planiranja.

Planiranje zaštite okoliša usklađuje se sa socijalnim i ekonomskim razvojnim programima, međunarodnim programima razvoja i dokumentima prostornog uređenja.

Plan zaštite okoliša donosi Vlada F BiH na prijedlog Federalnog ministarstva. Plan zaštite okoliša donosi se za razdoblje od najmanje pet godina.

Federalno ministarstvo podnosi Vladi F BiH izvješće o provedbi Plana svake dvije godine radi razmatranja, usvajanja i dostavljanja Parlamentu Federacije.

Član 48. (Elementi programskih dokumenata zaštite okoliša)

Federalna strategija i planovi, pored ostalog, sadrže:

- obrazloženje o sadašnjem stanju okoliša ustanovljeno na osnovu naučnih iskustava i informacija;
- ciljeve koji se moraju ostvariti u planiranom razdoblju;
- načela i smjernice zaštite okoliša;
- zadatke i dužnosti koje treba obaviti radi ostvarenja ciljeva, redoslijed planiranih djelatnosti i krajnji rok za primjenu;
- sredstva i metode za ostvarivanje postavljenih ciljeva s naznačenim planiranim izvorima financiranja i
- naznačena područja u kojima su potrebni posebni instrumenti zaštite okoliša, kao i sadržaje takvih instrumenata.

Član 49. (Federalna strategija zaštite okoliša)

Federalno ministarstvo priprema prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša. Sastavni dijelovi Federalne strategije zaštite okoliša su i:

- Federalna strategija upravljanja vodama;
- Federalna strategija zaštite prirode;
- Federalna strategija zaštite zraka i
- Federalna strategija upravljanja otpadom.

Prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša dostavlja se kantonalnim ministarstvima, Savjetodavnom vijeću radi davanja mišljenja i mora biti dostupan javnosti, radi davanja naputaka i primjedbi.

Prijedlog Federalne strategije zaštite okoliša dostavlja se Međuentitetskom tijelu za okoliš i vladama Republike Srpske i Distrikta Brčko radi davanja mišljenja.

Primjedbe i naputci na prijedlog federalne strategije zaštite okoliša dostavljaju se u roku od tri mjeseca od dana prijema prijedloga.

Parlament Federacije donosi Federalnu strategiju zaštite okoliša za razdoblje od najmanje 10 godina.

Član 50. (Kantonalni plan zaštite okoliša)

Kantoni su dužni donijeti kantonalni plan zaštite okoliša usklađen s Federalnom strategijom zaštite okoliša.

Kantonalno ministarstvo priprema prijedlog plana zaštite okoliša

Prijedlog Kantonalnog plana zaštite okoliša dostavlja se Federalnom ministarstvu, Savjetodavnom vijeću i susjednim kantonalnim ministarstvima radi davanja sugestija, primjedbi i mišljenja.

Prijedlog kantonalnog plana zaštite okoliša mora biti dostupan javnosti radi davanja prijedloga i primjedbi.

Mišljenje i primjedbe na prijedlog kantonalnog plana zaštite okoliša dostavljaju se u roku od tri mjeseca od dana prijema prijedloga.

Skupština kantona donosi kantonalni plan zaštite okoliša za razdoblje od najmanje pet godina.

Kantonalno ministarstvo podnosi izvještaj o provođenju kantonalnog plana zaštite okoliša skupštini kantona svake druge godine.

Skupština kantona može donijeti propis kojim će regulirati donošenje općinskih planova zaštite okoliša i njihov sadržaj.

Planove i programe privrednih društava u području zaštite okoliša privredna društva mogu izraditi na dobrovoljnoj osnovi.

Privredna društva su dužna izraditi planove zaštite okoliša ukoliko je to propisano posebnim zakonima.

Član 51. (Strateška procjena okoliša)

Strateška procjena okoliša (u daljem tekstu: strateška procjena) vrši se za planove, programe i strategije u oblastima: prostornog planiranja ili korištenja zemljišta; poljoprivrede; šumarstva; ribarstva; lovstva; energetike; industrije; saobraćaja; upravljanja otpadom; upravljanja vodama; telekomunikacija; turizma; očuvanja prirodnih staništa biljnog i životinjskog svijeta, kojima se uspostavlja okvir za odobravanje budućih razvojnih projekata određenih propisa kojima se uređuje procjena uticaja na okoliš.

Osnovu strateške procjene čini plan, program ili strategija kojim se utvrđuje okvir za razvoj određenog sektora, odnosno njegove karakteristike, ciljevi i prostorni obuhvat.

Član 52. (Sadržaj strateške procjene uticaja na okoliš)

Strateška procjena provodi se u sljedećim fazama:

Faza pripremnih radnji koja obuhvata:

- odlučivanje o izradi strateške procjene;
- izbor nositelja izrade izvještaja o strateškoj procjeni, i
- učešće zainteresiranih organa i organizacija.

Faza pripreme izvještaja o strateškoj procjeni.

Faza konsultacija koja obuhvata:

- učešće zainteresiranih organa i organizacija;
- učešće javnosti;

- konsultacije sa zainteresiranim organima, organizacijama i javnosti drugog entiteta, odnosno Brčko Distrikta, ili druge zemlje, ukoliko izvršenje plana, programa ili strategije može imati utjecaj na okoliš drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge zemlje i
- izvještaj o rezultatima učešća zainteresiranih organa i organizacija i javnosti.

Faza ocjene izvještaja o strateškoj procjeni koja podrazumijeva izdavanje mišljenja federalnog ministarstva o izvještaju o strateškoj procjeni, koja uzima u obzir rezultate konsultacija sa organima i organizacijama, te sa javnosti i posebno konsultacije vođene sa predstavnicima drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države.

Usvajanje izvještaja

Konsultacije s predstavnicima druge države, kao i procedure dobijanja i davanja mišljenja u tom smislu, se vode preko državnog ministarstva Bosne i Hercegovine nadležnog za okoliš i implementaciju Konvencije o procjeni uticaja na okoliš u prekograničnom kontekstu.

Član 53.

(Sadržaj Odluke o strateškoj procjeni uticaja na okoliš)

Odluku o provedbi strateške procjene donosi federalni organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije po prethodno pribavljenom mišljenju federalnog ministarstva, kada se strateška procjena provodi na federalnom nivou, odnosno kantonalni organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnog ministarstva nadležnog za okoliš, kada se strateška procjena provodi na kantonalnom nivou organa, kao i mišljenju drugih zainteresiranih organa, organizacija i javnosti.

Odluka kojom se utvrđuje obaveza provođenja strateške procjene sadrži:

- razloge za vršenje strateške procjene;
- rezime pitanja i problema koji se odnose na okoliš u planu, programu ili strategiji koji će biti razmatrani u okviru strateške procjene;
- razloge za izostavljanje pojedinih pitanja i problema koji se odnose na životnu sredinu u planu, programu ili strategiji iz strateške procjene;
- elemente izvještaja o strateškoj procjeni;
- izbor i obaveze nositelja izrade izvještaja o strateškoj procjeni;
- način učešća zainteresiranih organa i organizacija i javnosti u postupku izrade i razmatranju izvještaja o strateškoj procjeni i
- druge podatke od značaja za izradu strateške procjene.

Odluka kojom se odlučuje da provođenje strateške procjene nije obavezno, sadrži:

podatke o vrsti plana, programa ili strategije i razlozima zbog kojih se ne izrađuje strateška procjena, kriterijume na osnovu kojih je ocijenjeno da ne postoji mogućnost značajnijih uticaja na okoliš i druge relevantne podatke na osnovu kojih je odlučeno da se ne pristupi izradi izvještaja o strateškoj procjeni.

Odluke iz stava 1. i 2. ovog člana čine sastavni dio odluke o pripremi plana, programa ili strategije.

Član 54.
(Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije)

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije odlučuje o izboru nositelja izrade izvještaja o strateškoj procjeni, po postupku utvrđenim zakonom o javnim nabavkama.

Nositelj izrade izvještaja o strateškoj procjeni može biti samo pravno lice koje je ovlašteno nositelj izrade studije uticaja na okoliš u skladu sa ovim zakonom i njegovim provedbenim propisom.

Ministar donosi propis kojim se utvrđuje sadržaj izvještaja o strateškoj procjeni.

Član 55.
(Pribavljanje mišljenja zainteresovanih organa i organizacija)

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije dostavlja zainteresiranim organima i organizacijama na mišljenje izvještaj o strateškoj procjeni iz člana 52. ovog zakona.

Zainteresirani organi i organizacije dužni su dostaviti mišljenje u roku od 30 dana od dana prijema izvještaja i prateće dokumentacije.

Ako se mišljenje ne dostavi u roku iz stava 2. ovog člana smatra se da nema primjedaba na dostavljeni izvještaj o strateškoj procjeni.

Član 56.
(Učešće javnosti u postupku razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni)

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije osigurava učešće javnosti u postupku razmatranja izvještaja o strateškoj procjeni prije dostavljanja izvještaja federalnom ministarstvu na mišljenje.

Javnost razmatra izvještaj u okviru izlaganja plana, programa ili strategije na javnom uvidu i održavanju javne rasprave, ako zakonom nije drugačije određeno.

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije na adekvatan način obavještava javnost o načinu i rokovima za vršenje uvida u sadržaj izvještaja i o načinu i rokovima za dostavljanje mišljenja, kao i o vremenu i mjestu održavanja javne rasprave u skladu sa propisom kojim se uređuje postupak donošenja plana, programa ili strategije.

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije, u roku od 30 dana od dana završetka javne rasprave, izrađuje izvještaj o učešću zainteresiranih organa i organizacija i javnosti.

Izvještaj iz stava 4. ovog člana sadrži obrazloženje o svim prihvaćenim ili neprihvaćenim mišljenjima.

Član 57.
(Davanje informacija na mišljenje)

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije će, u slučaju da njihova realizacija može imati značajan utjecaj na okoliš drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države ili ako drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država čiji okoliš može biti značajno ugrožen to zatraži, osigurati da u postupku učešća zainteresiranih organa i organizacija i javnosti, u što kraćem roku, a najkasnije kada bude

informirana javnost u Federaciji BiH, da drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država, dobije na mišljenje sljedeće informacije:

- opis plana, programa ili strategije zajedno sa svim dostupnim informacijama o njihovim mogućim utjecajima;
- prirodi odluke koja može biti donesena i
- roku u kojem i načinu na koji drugi entitet, Brčko Distrikt ili druga država može saopćiti svoje mišljenje ili svoju namjeru da ne učestvuje u postupku konsultacija.

Rezultate konsultacija i pribavljenog mišljenja zainteresiranih organa i organizacija i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta ili druge države, federalno ministarstvo uzima u obzir prilikom davanja mišljenja o izvještaju o strateškoj procjeni i o tome sačinjava poseban dio obrazloženja mišljenja.

Član 58. (Davanje mišljenja Federalnog ministarstva)

Federalno ministarstvo u roku od 30 dana od prijema izvještaja o strateškoj procjeni i izvještaja o provedenim konsultacijama u skladu sa člancima 55. do 57. ovog zakona, daje mišljenje, uzimajući u obzir interese zaštite, očuvanja i unapređivanja okoliša, a naročito:

- stepen uticaja provođenja plana, programa ili strategije na okoliš, cijeneći svaki mogući pojedinačni utjecaj, kao i kumulativni utjecaj na području koje je obuhvaćeno planom, programom ili strategijom;
- mjere i aktivnosti koje se planiraju poduzeti da bi se negativan utjecaj realizacije plana, programa ili strategije umanjio ili izbjegao;
- izvještaj o provedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti;
- izvještaj o provedenim konsultacijama sa nadležnim organima i organizacijama i javnosti drugog entiteta, Brčko Distrikta i druge države i
- način na koji se predviđa praćenje uticaja na okoliš realizacije plana, programa ili strategije, te mjere koje će se poduzeti ako pri njihovoj realizaciji bude uočen veći negativan utjecaj na okoliš nego što je to predviđeno ili očekivano.

Član 59. (Usklađivanje sa mišljenjem Federalnog ministarstva)

Prije usvajanja plana, programa ili strategije, organ nadležan za pripremu plana i programa uzima u obzir mišljenje federalnog ministarstva u skladu sa kojim izvršava usklađivanje plana i programa sa interesima zaštite, očuvanja i unapređivanja okoliša.

Član 60. (Usvajanje Izvještaja o strateškoj procjeni)

Mišljenje o izvještaju o strateškoj procjeni, izvještaj o strateškoj procjeni, izvještaj o rezultatima učešća zainteresiranih organa i organizacija i javnosti će biti sastavni dio dokumentacijske osnove plana, programa ili strategije.

Organ nadležan za pripremu plana, programa ili strategije osigurava dostupnost podataka iz stava 1. ovog člana poslije usvajanja plana, programa ili strategije pod uvjetima određenim zakonom.

Izveštaj o strateškoj procjeni za planove, programe i strategije iz federalne nadležnosti usvaja Vlada Federacije BiH.

Izveštaj o strateškoj procjeni za planove, programe i strategije iz kantonalne nadležnosti usvajaju vlade kantona.

IX - OKOLIŠNA DOZVOLA I PROCJENA UTICAJA NA OKOLIŠ

Član 61. (Okolišna dozvola)

Cilj okolišne dozvole je visok nivo zaštite okoliša.

Okolišnom dozvolom propisuju se mjere za sprečavanje, ili kada to nije izvodivo, smanjenje emisija u zrak, vodu, tlo, spečavanje stvaranja otpada i buke, kako bi se ostvario visok nivo zaštite okoliša kao cjeline.

Provedbenim propisom utvrdit će se nadležnosti za pogone i postrojenja, koji mogu biti izgrađeni i pušteni u rad samo ukoliko imaju okolišnu dozvolu izdatu u skladu sa odredbama ovoga zakona.

Ukoliko je posebnim propisima utvrđeno izdavanje drugih dozvola za pogone i postrojenja dozvole će se izdavati zajedno/usklađeno s okolišnom dozvolom.

Organi nadležni za izdavanje drugih dozvola uključuju se u postupak izdavanja okolišnog dozvola.

Okolišna dozvola pribavlja se i u slučaju značajne promjene u radu pogona i postrojenja.

Okolišna dozvola se ne izdaje za istraživačke aktivnosti ili za testiranje novih proizvoda i procesa.

Nadležno ministarstvo izdaje okolišnu dozvolu na rok od pet godina.

Član 62. (Nadležnost za izdavanje okolišne dozvole)

Okolišnu dozvolu za pogone i postrojenja izdaje nadležno ministarstvo. Federalna i kantonalna nadležnosti za pogone i postrojenja biti će utvrđena provedbenim propisu koji će donijeti nadležni federalni i kantonalni ministri.

Svi pogoni i postrojenja naznačena u podzakonskim aktima is stava 1. ovoga člana moraju posjedovati okolišna dozvola propisane kategorije na način propisan ovim zakonom i na osnovu njega donesenim podzakonskim aktima.

Član 63. (Integralnost okolišne dozvole)

Jedna okolišna dozvola može da obuhvati dva ili više pogona i postrojenja kojima upravlja isti operator na istoj lokaciji. U takvim slučajevima, okolišna dozvola sadrži uvjete kojima se osigurava da svaki pogon i postrojenje ispunjava zahtjeve iz ovoga zakona i na osnovu njega donesenim podzakonskim aktima.

U slučaju da isti operator upravlja sa dva ili više odvojenih pogona ili postrojenja na istoj lokaciji različitih kategorija, nadležni organ za izdavanje dozvole je federeralno ministarstvo.

Član 64. **(Osnovne obaveze operatora)**

Pogoni i postrojenja moraju biti izgrađeni i funkcionirati tako da se:

- ne ugrožava niti ometa zdravlje ljudi i ne označavaju nesnosnu/pretjeranu smetnju ljudima koji žive na području uticaja postrojenja ili okolici zbog emisija materija, buke, mirisa, vibracija ili topline, prometa, ili od postrojenja;
- poduzmu sve odgovarajuće preventivne mjere za sprječavanje zagađenja i ne prouzrokuju značajnije zagađenje;
- izbjegava stvaranje otpada, njegova količina svodi na najmanju moguću mjeru, stvoreni otpad ponovo koristi, reciklira ili odlaže na način da se izbjegne i smanji negativan uticaj na okoliš;
- energetski i prirodni resursi učinkovito koriste;
- poduzmu neophodne mjere za sprječavanje nesreća i ograničavanje njihovih posljedica i
- poduzmu neophodne mjere nakon prestanka rada postrojenja za izbjegavanje rizika od zagađenja i za povrat lokacije u zakonom propisano stanje okoliša na kojoj se nalazi postrojenje. Zakonom propisano stanje okoliša znači ispunjenost svih standarda kvaliteta okoliša koji su bitni za lokaciju postrojenja osobito onih koji se tiču zaštite zemljišta i voda.

Zahtjevi dati u stavu 1. ovoga člana znače opšte obaveze operatora koje se trebaju ispuniti tokom izgradnje, rada, održavanja i prestanka rada pogona i postrojenja. Ovi standardi se moraju primijeniti prilikom izdavanja okolišne dozvole.

Za pogone i postrojenja za koje nije potrebno pribavljanje okolišne dozvole nadležni će organ pri izdavanju potrebnih dozvola voditi računa o ispunjenju zahtjeva iz stava 1. ovoga člana.

Član 65. **(Granične vrijednosti emisija)**

Granične vrijednosti emisija su sadržane u uvjetima okolišne dozvole i zasnivaju se na najbolje raspoloživim tehnikama. Operator će, na osnovu granične vrijednosti emisija, doprinijeti postizanju standarda kvaliteta okoliša, minimalizirati međuentitetsko i prekogarnično zagađenje i učinkovito zaštititi okoliš kao cjelinu.

Granične vrijednosti će se utvrđivati i vrijediti za svaku pojedinačnu točku gdje postoji emisija u pogonima i postrojenjima. Bilo koje razblaživanje drugim materijama ili okolišnim komponentama prije emisije u okoliš ne uzima se u obzir prilikom definiranja graničnih vrijednosti emisija.

Kod indirektnog ispuštanja u vodu, učinci postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda mogu biti uzeti u obzir prilikom određivanja graničnih vrijednosti pod uvjetom da operater ima uspostavljen kontinuirani monitoring ispusnih voda i da prati postavljene zahtjeve za opasne supstance koje se ispuštaju u zajednički sistemi.

Član 66. **(Najbolje raspoložive tehnike)**

Najbolje raspoložive tehnike utvrđuju se kao tehnička uputstva za aktivnosti koje se izrađuju i ažuriraju, imajući u vidu razvoj referentnih dokumenata za najbolje raspoložive tehnike koje izdaje Europski biro za IPPC.

Vlada Federacije BiH će donijeti podzakonski akt kojim će propisati aktivnosti za koje se utvrđuju najbolje raspoložive tehnike, odnos sa referentnim dokumentima za najbolje raspoložive tehnike i primjena drugih dokumenata o najboljim raspoloživim tehnikama, kriterijima za određivanje najboljih raspoloživih tehnika, sadržaju tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama i o načinu rada i donošenja odluka radnih grupa za izradu i ažuriranje tehničkih uputstava o najboljim raspoloživim tehnikama.

Tehnička uputstva razvijaju radne grupe za najbolje raspoložive tehnike, čije članove imenuje nadležni ministar. Novi pogoni i postrojenja od samog početka izgradnje i puštanja u rad moraju zadovoljavati uvjete navedene u najboljim raspoloživim tehnikama, dok se postojećim pogonima i postrojenjima određuje vremenski rok za postizanje uvjeta.

Sve informacije o razvoju tehničkih uputstava su dostupne javnosti.

Član 67. **(Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole)**

Za izdavanje okolišne dozvole podnosi se zahtjev za izdavanje okolišne dozvole. Zahtjev za izdavanje okolišne dozvole sadrži:

- ime i adresu operatera/investitora; i ID broj preduzeća, ime odgovorne osobe u preduzeću, broj telefona, i e-mail adresu;
- izvod iz prostorno planskog akta odnosno područja s ucrtanom legendom o namjeni površina šireg područja i vrsti namjene predmetne lokacije;
- lokaciju pogona i postrojenja kao i opis:
 - pogona, postrojenja i aktivnosti (plan, tehnički opis rada, opis pogona / postrojenja i aktivnosti – plan, tehnički opis rada, kapacitet postrojenja itd);
 - osnovnih i pomoćnih sirovina, ostalih materija i energije koja se koristi ili koju proizvodi pogon i postrojenje;
 - izvora emisija iz pogona i postrojenja;
 - stanja lokacije pogona i postrojenja;
 - prirode i količine predviđenih emisija iz pogona i postrojenja u okoliš (zrak, voda, tlo) kao i identifikacije značajnih uticaja na okoliš;
 - predloženih mjera, tehnologija i drugih tehnika za sprječavanje ili ukoliko to nije moguće, smanjenje emisija iz postrojenja;
 - mjera za sprječavanje produkcije otpada kao i za povrat korisnog materijala iz otpada koji producira postrojenje;
 - ostalih mjera radi usklađivanja s osnovnim obvezama operatera, posebice mjera nakon zatvaranja postrojenja;
 - mjera planiranih za monitoring emisije unutar područja i/ili njihov utjecaj i
 - predviđenih alternativnih rješenja;
- kopiju zahtjeva za predhodnu vodnu saglasnost za izdavanje okolišne dozvole i urbanističke saglasnosti;
- netehnički rezime i idejni projekat po potrebi;
- plan upravljanja otpadom;

- zahtjev za prethodnu vodnu saglasnost, u okviru nadležnosti organa za vode;
- zahtjev za izdavanje okolišne dozvole i
- zahtjev za postupke izdavanja urbanističke saglasnosti, od nadležnog organa za prostorno uređenje.

Zahtjev za okolišna dozvolase podnosi za pogone i postrojenja za koja nije obavezna izrada Studije o procjeni uticaja na okoliš i pogone i postrojenja za koje nadležno ministarstvo utvrđuje treba li izrada Studije ili ne i to provodi u postupku prethodne procjene uticaja na okoliš.

Za pogone i postrojenja za koje je obavezna izrada Studije o procjeni uticaja na okoliš uz zahtjev za izdavanje okolišne dozvole umjesto podataka iz stava 2. ovog člana podnosi se Studija o uticaju na okoliš koja treba da sadrži podatke iz stava 2. ovog člana, bez plana upravljanja otpadom, koji je zasebna cjelina u zahtjevu.

Investitor zahtjev za okolišna dozvola predaje u skladu sa stavom dva i četiri ovog člana u 3 istovjetna primjerka u printanoj i u elektronskoj formi.

Investitor je dužan Studiju o procjeni uticaja na okoliš dostaviti na ocjenu nadležnom ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana donošenja zaključka o izradi studije.

Član 68. (Procedura po prijemu zahtjeva)

Kada nadležni organ ocijeni da podneseni zahtjev za izdavanje okolišne dozvole nema nedostataka, po jednu kopiju zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole dostaviti će nadležnom organu za izdavanje vodne saglasnosti i urbanističke saglasnosti, u što kraćem roku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva. Nadležni organi za izdavanje vodne i urbanističke saglasnosti dužni su u zakonom predviđenom roku, izraditi akte kojim se daje prethodna vodna saglasnost, te urbanistička saglasnost, te iste proslijediti nadležnom organu za izdavanje okolišne dozvole.

Član 69. (Izdavanje okolišne dozvole)

Nadležno ministarstvo na osnovu zahtjeva operatora, priložene dokumentacije, kao i pribavljenih mišljenja drugih organa i organizacija, odnosno pribavljenih drugih dozvola i mišljenja zainteresirane javnosti, izdaje okolišna dozvolu roku 60 dana od dana dobijanja prethodne vodne i urbanističke saglasnosti.

U slučajevima potrebne procjene uticaja na okoliš okolišna dozvola izdaje se u roku od 30 dana od dana odobrenja ocjene Studije o procjeni uticaja na okoliš. Okolišna dozvola sadrži:

- granične vrijednosti emisija za zagađujuće tvari, po svakoj emisijskoj točki;
- uvjete za zaštitu zraka, tla, voda, biljnog i životinjskog svijeta;
- mjere za upravljanje otpadom koji proizvodi pogon i postrojenje;
- mjere zaštite od buke i vibracija;
- mjere za minimiziranje prekograničnog zagađenja;
- sistemi samomonitoringa uz određivanje metodologije i učestalosti mjerenja i
- mjere vezane za uvjete rada u izvanrednim situacijama.

Granične vrijednosti emisija i jednakovrijedni parametri i tehničke mjere temelje se na najboljim raspoloživim tehnikama, uzimajući u obzir tehničke značajke pogona i postrojenja, njihov lokacijski položaj i ostale uvjete.

Ukoliko su standardima kvalitete predviđeni uvjeti stroži od onih postignutih primjenom najboljih raspoloživih tehnika utvrdit će se naknadne mjere neophodne za izdavanje okolišne dozvole (npr. ograničenje radnih sati, manje zagađujućih goriva, itd).

Član 70. (Odbijanje zahtjeva za okolišnu dozvolu)

Nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole će odbiti zahtjev za izdavanje iste ako:

- predmetno postrojenje ne ispunjava propisane uvjete;
- na osnovu podataka i dokumentacije sadržanih u zahtjevu nisu ispunjeni uvjeti za primjenu propisanih standarda kvaliteta okoliša i
- Zahtjev sadrži netočne podatke koji su od uticaja na izdavanje okolišne dozvole.

Nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole će takođe odbiti izdavanje okolišne dozvole ukoliko je podnositelj zahtjeva operator postrojenja i/ili član skupštine društva, upravnog ili nadzornog odbora društva i uprave društva koje je operator ili vlasnik postrojenja a ima neizmirene novčane kazne izrečene u skladu sa člankom 141. ovoga zakona.

Rješenje o odbijanju zahtjeva je konačno i protiv rješenja nije dozvoljena žalba, ali se kod andležnog kantonalnog suda može pokrenuti upravni spor u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima („Službene novine Federacije BiH“ broj: 9/05).

Rješenje o odbijanju zahtjeva za okolišnu dozvolu, nadležni organ dostavlja podnositelju zahtjeva u roku od 15 dana od dana donošenja rješenja, i po potrebi obavještava nadležni inspeksijski organ.

Član 71. (Procjena uticaja na okoliš)

Procjena uticaja na okoliš obuhvaća identificiranje, opis, procjenu, direktan i indirektan uticaj projekta ili djelatnosti na:

- ljude, biljni i životinjski svijet;
- tlo, vodu, zrak, klimu i krajolik;
- materijalna dobra i kulturno naslijeđe i
- međudjelovanje faktora navedenih u alinejama 1., 2. i 3. ovoga stava.

Za projekte koji mogu imati značajan utjecaj na okoliš obzirom na njihovu prirodu, veličinu i/ili lokaciju, mora se provesti procjena uticaja na okoliš i pribaviti zaključak o odobrenju Studije o procjeni uticaja na okoliš u skladu sa ovim zakonom.

Procjena uticaja na okoliš može se obavljati u dvije faze:

- prethodna procjena uticaja na okoliš i
- studija o procjeni uticaja na okoliš.

Ukoliko na osnovu zahtjeva za izdavanje okolišne dozvole i priloženih dokaza utvrdi da nije potrebna izrada Studije o procjeni uticaja na okoliš, nadležno ministarstvo donosi rješenje o izdavanju okolišne dozvole na osnovu prethodne procjene uticaja na okoliš.

Član 72. **(Znatne izmjene pogona i postrojenja)**

Provedbenim propisom utvrdit će se pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje je obvezna procjena uticaja na okoliš, te pogoni i postrojenja ili znatne izmjene postojećih pogona i postrojenja za koje će nadležno ministarstvo odlučiti je li potrebna procjena uticaja na okoliš.

Pod znatnom izmjenom pogona i postrojenja smatra se:

- rast više od 25% u povećanju proizvodnje, uporabe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada i
- rast više od 25% u posljednjih deset godina u povećanju proizvodnje, uporabe energije, korištenja vode, korištenja prostora, emisija ili proizvodnje otpada.

Za prekid rada i/ili rušenje pogona i postrojenja za koje je potrebno okolišna dozvola obvezno se obavlja procjena uticaja na okoliš te donosi rješenje o izdavanju okolišne dozvole.

Član 73. **(Odnos između procjene uticaja na okoliš i odobrenja iz propisa o prostornom uređenju)**

Nadležni organ za prostorno uređenje započinje postupak izdavanja urbanističke saglasnosti sa zahtjevom za okolišna dozvolu i zahtjevom za izdavanje prethodne vodne saglasnosti.

Nadležni organ za prostorno uređenje će izdati urbanističku saglasnost za projekte za koje je odobrena studija uticaja na okoliš ili ako zahtjev za okolišnu dozvolu zadovoljava sadržaj i kriterije zaštite okoliša koji omogućavaju nastavak provođenja postupka ishođenja okolišne dozvole.

Nadležni organ za prostorno uređenje izdati će odobrenje za građenje onih projekata koji mogu imati značajan utjecaj na okoliš nakon što je prethodno pribavljeno okolišna dozvola ako je izdata saglasnost o ispunjenju vodnih uvjeta od nadležnog organa.

Okolišna dozvola izdaje nadležno ministarstvo u formi rješenja. Okolišna dozvola se izdaje:

- donošenjem rješenja za izdavanje okolišne dozvole u slučajevima gdje nije potrebna prethodna procjena uticaja na okoliš;
- donošenjem rješenja za izdavanje okolišne dozvole nakon provedene procedure prethodne procjene uticaja na okoliš u slučajevima gdje je potrebna samo prethodna procjena uticaja na okoliš i
- donošenjem rješenja za izdavanje okolišne dozvole nakon odobrene studije o utjecaju na okoliš.

Član 74. **(Nadležnost u procjeni uticaja na okoliš)**

Nadležno ministarstvo provodi postupak procjene uticaja na okoliš.

U postupak procjene uticaja na okoliš uključit će se nadležni organi na federalnoj, kantonalnoj i općinskoj nivou.

Član 75.

(Odlučivanje po zahtjevu za predhodnu procjenu uticaja na okoliš)

O zahtjevu za okolišna dozvolu za postrojenja za koja je potrebno provođenje predhodne procjene uticaja na okoliš, nadležno ministarstvo odlučuje zaključkom kojim se operatoru nalaže obaveza izrade studije o procjeni uticaja na okoliš.

U zaključku iz stava 1. ovoga člana nadležno ministarstvo određuje sadržaj studije o procjeni uticaja na okoliš.

Za one pogone i postrojenja za koje nije potrebna izrada studije okolišna dozvola se izdaje rješenjem po zahtjevu za okolišnu dozvolu.

Kod donošenja rješenja o izdavanju okolišne dozvole nadležno ministarstvo je dužno razmotriti i uzeti u obzir blagovremeno dostavljena mišljenja i sugestije zainteresiranih subjekata.

Rješenje iz stava 4. donosi se u roku od 60 dana od prijema zahtjeva.

Član 76.

(Studija o procjeni uticaja na okoliš)

Studija o procjeni uticaja na okoliš, njen sadržaj i kriteriji za utvrđivanje potrebe za provođenje procjene uticaja na okoliš biti će definiran provedbenim propisom.

Ocjenu studije o procjeni uticaja na okoliš vrši stručna komisija koju imenuje ministar.

Sastav komisije, naknade kao i druga pitanja vezana za rad komisije propisat će nadležni ministar provedbenim propisom.

Naknada za ocjenu Studije o procjeni uticaja na okoliš obuhvaća naknadu za rad pravnih i tehničkih stručnjaka i sve ostale troškove koje mogu imati nadležni organi ili drugi sudionici u postupku procjene uticaja na okoliš.

Naknadu i ostale troškove iz stava 4. ovoga člana snosi podnositelj zahtjeva.

Provedbenim propisom uredit će se uvjeti i kriteriji koje moraju ispunjavati nositelji izrade Studije o procjeni uticaja na okoliš za obavljanje poslova izrade Studije o procjeni uticaja na okoliš, lista nositelja izrade Studije o procjeni uticaja na okoliš kao i visina naknade i troškova iz stava 6. ovoga člana.

Član 77.

(Procedura po prijemu studije o procjeni uticaja na okoliš)

Podnositelj zahtjeva dostavlja Studiju o procjeni uticaja na okoliš nadležnom ministarstvu u roku od šest mjeseci od dana prijema zaključka za izradu Studije.

Po prijemu Studije, Ministarstvo je obavezno u roku od 15 dana, dostaviti prepis studije uticaja svim zainteresiranim subjektima, sa pozivom da dostave Ministarstvu svoja mišljenja, primjedbe i sugestije u vezi studije u roku od 30 dana.

Član 78.

(Javna rasprava)

U postupku ocjene Studije o procjeni uticaja na okoliš nadležno ministarstvo obavještava i poziva javnost na raspravu o Studiji putem štampe dostupne na području Federacije BiH.

Operator je zainteresiranoj javnosti dužan osigurati besplatan uvid u zahtjev za odobravanje studije uticaja i studiju uticaja u općini u kojoj se nalazi lokacija

projekta od dana objavljivanja obavijesti o javnoj raspravi do dana isteka roka za davanje mišljenja, naputaka i primjedbi.

Mišljenja, sugestije i primjedbe javnosti dostavljaju se nadležnom ministarstvu u roku od 30 dana od dana javnog obavještanja, ili u roku od 30 dana od dana dostavljanja studije ili u roku od 15 dana od dana održavanja javne rasprave.

Član 79. (Postupak javne rasprave)

Nadležno ministarstvo organizira javnu raspravu o projektu u prostoru najbližoj lokaciji danog projekta pogona ili postrojenja o čemu se javnost obavještava najmanje 15 dana prije rasprave.

Troškove javne rasprave snosi podnositelj zahtjeva.

Nadležno ministarstvo priprema zapisnik s javne rasprave u roku od tri dana od dana održavanja javne rasprave.

Nadležno ministarstvo u roku od 15 dana podnositelju zahtjeva dostavlja ocjenu zaprimljenih mišljenja, primjedbi i sugestija javnosti. Podnositelj zahtjeva je dužan u roku od 30 dana po prijemu ocjene dostaviti potrebne izmjene/dopune studije uticaja.

Član 80. (Odobranje Studije o uticaju na okoliš)

U slučaju pozitivne ocjene Studije o procjeni uticaja na okoliš od strane stručne komisije Studija se odobrava zaključkom.

Nadležno ministarstvo će na osnovu ocjene Studije o procjeni uticaja na okoliš donijeti rješenje o okolišnoj dozvoli u roku od 30 dana od dana odobrenja Studije.

Okolišna dozvola neće biti izdano ukoliko rezultati Studije o procjeni uticaja na okoliš pokažu:

- da bi projekt mogao izazvati znatno zagađivanje okoliša ili u znatnoj mjeri ugroziti okoliš;
- projekt nije sukladan Međuentitetskom programu zaštite okoliša i Federalnoj strategiji i Akcijskom planu zaštite okoliša i
- projekt nije sukladan međunarodnim obvezama države po pitanju zaštite okoliša.

Rješenje o okolišnoj dozvoli dostavlja se podnositelju zahtjeva i zainteresiranim subjektima

Dostavljanje Rješenja iz stava 2. ovoga člana obavlja se u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

U slučaju prekograničnog uticaja Federalno ministarstvo prosljedit će Rješenje drugom entitetu/državi na koju projekt može imati uticaja.

Član 81. (Vjerojatnost prekograničnih uticaja na okoliš susjednih država, Republike Srpske i/ili Distrikta Brčko)

Pravila koja se odnose na procjenu uticaja na okoliš u kontekstu prekograničnih uticaja primjenjuju se i kada postoji obaveza po međunarodnim ugovorima, bilateralnim sporazumima ili iz drugih razloga.

Kada nositelj izrade Studije uticaja na okoliš sazna da će projekt vjerojatno imati značajan utjecaj na okoliš druge države ili drugi entitet, dužan je izraditi posebno poglavlje u Studiji o procjeni uticaja na okoliš s podacima o mogućim utjecajima na okoliš druge države.

Federalno ministarstvo će drugoj državi ili entitetu iz stava 2. ovoga člana dostaviti obavijest koja, između ostalog, sadrži:

- opis projekta s dostupnim podacima o mogućem prekograničnom utjecaju;
- informacije o odluci koja može biti donesena i
- razdoblje u kojemu će se država očitovati želi li sudjelovati u postupku procjene uticaja na okoliš.

Ukoliko država ili drugi entitet iskaže svoju namjeru učešća u postupku procjene uticaja na okoliš Federalno ministarstvo će datoj državi dostaviti posebno poglavlje Studije o procjeni uticaja na okoliš i bitne podatke koji se tiču datog postupka.

Federalno ministarstvo omogućava učešće predstavnika javnosti iz države na koju projekt može imati uticaja.

Federalno ministarstvo, putem Institucija Bosne i Hercegovine, obavit će konsultacije s predstavnicima države na koju projekt može imati uticaja.

Ukoliko se sazna za informaciju o projektu koji se odvija u drugoj državi, a koji može imati značajne posljedice po okoliš na teritoriju Federacije, Federalno ministarstvo poduzima aktivnosti u cilju učešća nadležnih organa i javnosti u procjeni prekograničnih uticaja na okoliš.

Federalno ministarstvo dostavlja mišljenja, sugestije i primjedbe organa uprave i javnosti nadležnim organima države ili drugog entiteta iz koje potječu prekogranični utjecaji na okoliš i obavlja konzultacije s predstavnicima države ili entiteta iz koje potiču utjecaji na okoliš.

Troškove izrade posebnih poglavlja Studije o procjeni uticaja na okoliš iz stava 2. i 4. ovog člana snosi podnositelj zahtjeva.

Pravila koja se odnose na procjenu uticaja na okoliš u kontekstu međuentitetskih uticaja primjenjuju se i kada postoji vjerojatnoća da će projekat imati značajan uticaj na okoliš drugog entiteta i/ili Distrikta Brčko.

Kada nositelj izrade Studije o procjeni uticaja na okoliš sazna da će projekat vjerovatno imati značajan uticaj na okoliš drugog entiteta i/ili distrikta, dužan je izraditi posebno poglavlje u Studiji o procjeni uticaja na okoliš s podacima o mogućim utjecajima na okoliš drugog entiteta i/ili distrikta.

Detalji o postupcima za projekte s mogućim međuentitetskim uticajem mogu biti određeni sporazumom među entitetima koji se zaključuje uz konsultiranje Međuentitetskog tijela za okoliš.

Ukoliko drugi entitet i/ili distrikt iskaže svoju namjeru učešća u postupku procjene uticaja na okoliš Federalno ministarstvo će entitetu i/ili distriktu dostaviti posebno poglavlje Studije o procjeni uticaja na okoliš i bitne podatke koji se tiču datog postupka.

Federalno ministarstvo omogućava učešće predstavnika javnosti iz drugog entiteta i/ili distrikta na koju projekat može imati uticaja.

Federalno ministarstvo obavit će konsultacije s predstavnicima drugog entiteta i/ili distrikta na koji projekt može imati uticaja.

Ukoliko se sazna za informaciju o projektu koji se odvija u drugom entitetu i/ili distriktu, a koji može imati značajne posljedice po okoliš na teritoriju Federacije, Federalno ministarstvo poduzima djelatnosti s ciljem učešća nadležnih organa i javnosti u procjeni međuentitetskih uticaja na okoliš.

Federalno ministarstvo dostavlja naputke i primjedbe organa uprave i javnosti nadležnim organima drugog entiteta i/ili države iz koje potječu utjecaji na okoliš i obavlja konzultacije s predstavnicima drugog entiteta i/ili distrikta iz kojeg potječu utjecaji na okoliš.

Troškove izrade posebnih poglavlja Studije o procjeni uticaja na okoliš iz stava 2. i 4. ovoga člana snosi podnositelj zahtjeva.

Član 82.

(Učešće nadležnog ministarstva u postupcima izdavanja dozvola)

Nadležno ministarstvo učestvuje u postupcima izdavanja urbanističkih saglasnosti.

U postupcima iz stava 1. ovog člana nadležno ministarstvo provjerava jesu li se okolnosti u kojima je vođen postupak procjene uticaja na okoliš promjenile i jesu li ispunjeni uvjeti utvrđeni u studiji o uticaju na okoliš, odnosno u okolišnoj dozvoli

Postupci iz stava 1. ovog člana moraju biti završeni u roku od tri godine od dana donošenja Studije o utjecaju na okoliš. Po isteku navedenog roka Studija o utjecaju na okoliš ne može biti osnov za izdavanje dozvola iz stava 1. ovog člana.

Ukoliko rok za izdavanja dozvole nije prekoračen krivicom nositelja izrade Studije, važenje Studije o utjecaju na okoliš produžava se za dvije godine, s tim da se po potrebi Studija ažurira.

Ukoliko je rok za izdavanje dozvole prekoračen krivicom nadležnog ministarstva troškove ažuriranja snosi ministarstvo.

Član 83.

(Ponovno razmatranje i izmjene dozvole)

Nadležno ministarstvo ponovno razmatra i vrši izmjenu okolišne dozvole ukoliko je:

- zagađenje koje stvara pogon i postrojenje toliko značajno da prelazi granične vrijednosti utvrđene u okolišnom dopuštenju;
- je došlo do značajnih promjena u najboljim raspoloživim tehnologijama koje omogućuju značajno smanjenje emisija bez većih troškova ili
- sigurnost odvijanja rada i djelatnosti zahtijeva korištenje drugih tehnologija.

Nadležno ministarstvo može na zahtjev nadležne inspekcije za okoliš i zainteresiranih subjekata koji žive na području rada pogona i postrojenja, koje može imati negativan utjecaj i ugrožavati ili predstavljati opasnost po okoliš i zdravlje, preispitati okolišnu dozvolu.

Ukoliko bi izmjene pogona i postrojenja radi prilagodbe zahtjevima u području zaštite okoliša prouzrokovale korjenite promjene pogona i postrojenja, nadležno će ministarstvo naložiti operatoru izradu programa prilagodbe u skladu s mjerama i rokovima dostizanja najboljih raspoloživih tehnika i usklađivanje sa odredbama provedbenih propisa.

Član 84. (Obnova okolišne dozvole)

Operator podnosi zahtjev u skladu sa članom 67, pri čemu dostavlja pravosnažnu vodnu dozvolu i građevinsko ili upotrebnu dozvolu.

Nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole vrši obnovu okolišne dozvole svakih pet godina. Operator je dužan podnijeti zahtjev nadležnom organu za obnovu okolišne dozvole 120 dana prije isteka važenja predhodne dozvole.

Zahtjev za obnovu okolišne dozvole, pored općih podataka operateru, treba da sadrži:

- Stepen realizacije mjera iz prethodnog okolišne dozvole i
- Kopiju ostalih saglasnosti (vodne i urbanističke).

Nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole će u postupku obnove okolišne dozvole poduzeti slijedeće radnje:

- Zatražiti od nadležnog inspekcijuskog organa zapisnike o izvršenim kontrolama u predhodnom periodu trajanja dozvola;
- Analizirati rezultate monitoringa emisija i
- Izvršiti uviđaj na predmetnoj lokaciji.

Nakon analize svih relevantnih informacija iz predhodnog stava, nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole će:

- Izdati novo/obnovljeno okolišna dozvolaukoliko je analizom podataka utvrđeno da se operator pridržavao mjera za zaštitu okoliša utvrđenih u prethodnom okolišnom dopuštenju i
- Odbiti zahtjev za obnovu okolišne dozvole ukoliko je analizom podataka utvrđeno da se operator nije pridržavao mjera za zaštitu okoliša i preuzetih obaveza utvrđenih u prethodnom okolišnom dopuštenju;

O izvršenoj redovnoj obnovi okolišne dozvole javnost se informira putem web stranice nadležnog organa, ne duže od 30 dana.

Obnova okolišne dozvole se ne vrši na onim infrastrukturnim objektima (dionice cesta, autocesta, aerodroma, željezničkih pruga, dalekovoda i dr. na kojima nakon njihove izgradnje ili stavljanja u upotrebu, nema promjena koje zahtijevaju novo urbanističko, građevinsko ili upotrebno dopuštenje.

Član 85. (Postojeći pogoni i postrojenja)

Postojeći pogoni i postrojenja su oni pogoni koji su imali sve dozvole, građevinsku i upotrebnu, prije stupanja na snagu prvog Zakona o zaštiti okoliša.

Za postojeće pogone i postrojenja za koje su prošli svi rokovi za podnošenje zahtjeva tretirati će se kao nova postrojenja i morati će ispuniti sve zakonom propisane zahtjeve i biti usklađena sa najboljim raspoloživim tehnikama ili će nadležni organ će izdati rješenje o njihovom prestanku rada.

Zahtjev za izdavanje obnovljene okolišne dozvole za postojeće pogone i postrojenja obavezno mora da ispuni uvjete i mjere propisane odobrenim Planom aktivnosti.

Kod složenijih pogona i postrojenja može se ponovno uspostaviti stručna komisija ili zahtjevati mišljenje eksperta specijaliste za odnosnu oblast.

Rok za izdavanje obnovljenog okolišne dozvole je maksimalno 60 dana od dana ocjene izvršenja prilagođavanja uvjeta i mjera utvrđenih u planu aktivnosti.

Član 86.
(Podaci koje dostavlja operator)

Operator pogona i postrojenja za koje je izdata okolišna dozvola dužan je redovno obavještavati nadležno ministarstvo i inspektora o rezultatima monitoringa emisija, u skladu sa okolišnom dozvolom i provedbenim propisu, bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okoliš, i dostaviti sve podatke i informacije potrebne za ispunjavanje zahtjeva propisanih za izvještavanja na državnom i međudržavnom nivou.

Operator pogona i postrojenja za koje nije potrebno okolišna dozvola takođe je dužan bez odlaganja prijaviti svaku vanrednu situaciju koja značajno utiče na okoliš.

Član 87.
(Prestanak važenja okolišne dozvole)

Okolišna dozvolaće prestati važiti ako:

- Operator to zahtijeva;
- Ukoliko se utvrdi da operator nije obavijestio nadležni organ o značajnim promjenama na postrojenju;
- Operator prestane da ispunjava neki od uvjeta koji je utvrđen dopuštenjem;
- Operator nema tehničkih i finansijskih sredstava za zadovoljavajuće ispunjenje svojih obaveza utvrđenih dopuštenjem;
- Se utvrdi da je operator u zahtjevu za izdavanje okolišne dozvole podnio netočne podatke ili krivotvorio dokumente od značaja za izdavanje okolišne dozvole;
- Postrojenje za koje se izdaje okolišna dozvola iz Federalne nadležnosti ne radi duže od 2 godine, a postrojenje za koje se izdaje okolišna dozvola iz Kantonalne nadležnosti ne radi duže od 3 godine;
- Operator ne vrši monitoring i ne dostavlja podatke u roku naznačnom u okolišnom dopuštenju;
- Operator koji je u obavezi a ne dostavlja podatke upisniku o postrojenjima i zagađenjima;
- Operator ne dostavi nadležnom organu dokumente koji su traženi u procesu obnove ili izmjene okolišne dozvole;
- Operator ne postupi po nalogu inspektora nadležnog za okoliš prema zapisniku o izvršenim inspekcijama i
- Ako je pokrenut stečajni postupak, a aktivnosti ne nastavi neko drugi.

Ako se ispune naprijed navedeni uvjeti nadležni organ za izdavanje okolišne dozvole donosi rješenje o prestanku rada pogona i postrojenja, kojeg dostavlja operatoru.

Protiv rješenja o prestanku važenja okolišne dozvole operator može pokrenuti upravni spor.

Pokretanje upravnog spora ne odgađa izvršenje rješenja.

Rješenjem o prestanku važenja okolišne dozvole utvrđuju se obavezne mjere staranja o postrojenju i lokaciji poslije prestanka aktivnosti, kako bi se izbjegao rizik po okoliš, zdravlje ljudi i materijalna dobra.

Rješenjem o prestanku važenja okolišne dozvole ne prestaje da važi i izdato vodno dopuštenje

X - SPRJEČAVANJE NESREĆA VELIKIH RAZMJERA

Član 88.

(Sprječavanje i nadzor nesreća velikih razmjera)

Operator pogona i postrojenja dužan je poduzeti preventivne mjere neophodne za sprječavanje nesreća većih razmjera i ograničiti njihov utjecaj na ljude i okoliš.

Operator je dužan u bilo koje vrijeme nadležnom ministarstvu i nadležnom inspektoratu prezentirati dokaz o poduzetim mjerama.

Član 89.

(Informiranje o nesrećama većih razmjera)

Operator pogona i postrojenja dužan je obavijestiti nadležno ministarstvo o nesreći većih razmjera i čim budu dostupni dostaviti podatke o:

- okolnostima nesreće;
- opasnim materijama koje su prisutne;
- procjeni uticaja nesreće na ljude i okoliš i
- poduzetim hitnim mjerama.

Operator je dužan obavijestiti nadležno ministarstvo o poduzetim mjerama za ublažavanje posljedica nesreće i sprječavanje pojave novih nesreća.

Ukoliko dalja istraga otkrije dodatne činjenice operator ih je dužan dostaviti nadležnom ministarstvu.

Član 90.

(Plan sprječavanja nesreća većih razmjera)

Operator je dužan sačiniti Plan sprječavanja nesreća većih razmjera kojim se postiže visok nivo zaštite ljudi i okoliša putem odgovarajućih sredstava, ustroja i sistema upravljanja, organizacije i kadrova, identifikacija i procjene opasnosti, nadzora rada, planiranja interventnih mjera i provedbe monitoringa.

Operator je dužan izvršiti procjenu stanja sigurnosti za nove pogone i postrojenja u roku od najmanje tri mjeseca prije početka gradnje ili puštanja u rad pogona i postrojenja.

Član 91.

(Izvještaj o stanju sigurnosti)

Za pogone i postrojenja u kojima su prisutne opasne materije u količinama navedenim u provedbenom propisu operator je dužan sačiniti Izvještaj o stanju sigurnosti iz kojeg se vidi da su:

- plan sprječavanja nesreća većih razmjera i sistemi sigurnosnog upravljanja za njegovu provedbu započeli se provoditi;
- rizici pojave većih nesreća identificirani i poduzete neophodne mjere za identificiranje takvih nesreća i ograničavanje njihovih posljedica;
- odgovarajuća sigurnost i pouzdanost uključene u projektiranje, gradnju, funkcioniranje i održavanje pogona i postrojenja i

- napravljeni unutrašnjii planovi intervencija koji pružaju informacije za donošenje vanjskog plana.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana mora sadržavati dovoljno informacija kako bi nadležno ministarstvo moglo odrediti lokacije za nove djelatnosti u blizini postojećih pogona i postrojenja i revidiranu listu opasnih materija prisutnih u datom pogonu i postrojenju.

Operator obavlja reviziju Izvještaja o stanju sigurnosti najmanje svakih pet godina.

Na zahtjev nadležnog ministarstva ili samoinicijativno, operator obavlja izmjenu Izvještaja o stanju sigurnosti s obrazloženjem za novonastalo činjenično stanje i nove tehnologije, u vezi s pitanjem sigurnosti.

Izveštaj o stanju sigurnosti za postojeće pogone i postrojenja se dostavlja nadležnom ministarstvu u roku od dvije godine od dana stepena na snagu ovoga zakona.

Izveštaj o stanju sigurnosti pogona i postrojenja mora biti dostupan javnosti.

Član 92. (Promjene u radu postrojenja)

U slučaju promjena u radu pogona i postrojenja ili količini opasnih materija koje mogu da rezultiraju pojavom nesreća većih razmjera operator je dužan preispitati i, ukoliko je neophodno, promijeniti Plan sprječavanja nesreća većih razmjera ili Izvještaj o stanju sigurnosti.

U slučaju prestanka rada pogona i postrojenja, operator je dužan pisanim putem informirati nadležni organ o ispunjavanju uvjeta predviđenim okolišnom dozvolom koji se odnose na mjere poduzete nakon što je postrojenje prestalo sa radom.

Član 93. (Procedura postupka prestanka rada)

Po konačnom obustavljanju aktivnosti u postrojenju za koje je izdata okolišna dozvola, operator, putem ovlaštenih subjekata, vrši procjenu stanja kontaminacije tla i podzemnih voda relevantnim opasnim materijama koje su se koristile i/ili proizvodile u postrojenju ili ispuštale iz postrojenja. Kada je postrojenje uzrokovalo značajno zagađenje tla ili podzemnih voda relevantnim opasnim materijama u poređenju sa stanjem utvrđenim izvještajem o početnom stanju, operator je dužan poduzeti potrebne mjere za rješavanje tog stanja, kako bi se lokacija vratila u početno stanje. U tu svrhu, može se uzeti u obzir tehnička izvodljivost takvih mjera.

Nakon konačnog obustavljanja aktivnosti u postrojenju i u slučaju kada kontaminacija tla i podzemnih voda na lokaciji predstavlja značajnu prijetnju ljudskom zdravlju ili okolišu kao rezultat dopuštenih aktivnosti koje je obavljao operator i uzimajući u obzir uvjete lokacije postrojenja utvrđene početnim stanjem, operator poduzima potrebne radnje usmjerene na uklanjanje, kontrolu, ograničavanje ili smanjenje relevantnih opasnih materija tako da lokacija, uzimajući u obzir njeno trenutno i buduće korištenje, ne predstavlja takav rizik.

Kada se od operatora ne zahtijeva da pripremi izvještaj o početnom stanju, operator je, nakon konačne obustave aktivnosti, dužan poduzeti potrebne mjere u cilju uklanjanja kontrole, ograničavanja ili smanjenja relevantnih opasnih materija, tako da lokacija, uzimajući u obzir njeno trenutno ili buduće odobreno korištenje, ne

za upravljanje u izvanrednim situacijama radi izrade vanjskih planova intervencije za mjere koje će se poduzeti izvan pogona i postrojenja.

Cilj izrade planova intervencije je:

- nadziranje nesreće na način da se njihove posljedice svedu na najmanju moguću mjeru i ograniči se njezin štetan utjecaj na ljude, okoliš i imovinu;
- primjenjivanje mjera koje su neophodne za zaštitu ljudi i okoliša od uticaja nesreća većih razmjera;
- prijenos neophodnih informacija javnosti i nadležnim službama i organima koje se nalaze u danom području i
- omogućavanje revitalizacije i čišćenje okoliša nakon nesreća većih razmjera.

Unutarnji i vanjski planovi intervencija moraju biti primijenjeni bez odlaganja u slučaju nesreća većih razmjera ili u slučaju pojave nekontroliranog incidenta, koji bi mogao dovesti do nesreće većih razmjera.

Planovi moraju biti razmotreni, provjereni, i ukoliko je neophodno, promijenjeni i revidirani od operatora ili nadležnog ministarstva u vremenskim razmacima ne duljim od tri godine, uzimajući u obzir promjene do kojih je došlo u radu pogona i postrojenja, u planovima intervencije ili u novim tehnološkim saznanjima.

Član 98.

(Sprječavanja nesreća većih razmjera i planovi prostornog uređenja)

Ciljevi sprječavanja nesreća većih razmjera i ograničavanja njihovih posljedica uzimaju se u obzir pri izradi dokumenata prostornog uređenja i donošenju odluka u skladu Zakonu o prostornom uređenju, posebice prilikom određivanja lokacija za nove pogone i postrojenja, izmjeni na postojećim pogonima i postrojenjima i novim građevinama (poput prometnica, javnih mjesta i stambenih područja) u blizini naseobina.

Kod izrade unutarnjih i vanjskih planova mora se voditi računa o udaljenosti između pogona i postrojenja i stambenih područja, javnih mjesta i područja posebne prirodne osjetljivosti ili interesa.

U postojećim pogonima i postrojenjima vlasnik i nadležni organ moraju voditi računa o potrebi primjene naknadnih tehničkih mjera kako ne bi došlo do povećanja rizika po ljude ili okoliš.

Član 99.

(Nadležna ministarstva)

Za pogone i postrojenja za koja je potrebno okolišna dozvolaili za pogone i postrojenja kod kojih postoji opasnost od nesreća većih razmjera nadležni su:

- Federalno ministarstvo za velike i srednje pogone i postrojenja iznad pragova utvrđenih u provedbenom propisu i za pogone i postrojenja navedena u provedbenom propisu za koje postoji opasnost nesreća većih razmjera i
- Kantonalno ministarstvo za manje pogone i postrojenja ispod pragova utvrđenih u provedbenom propisu, odnosno koji nisu navedeni u provedbenom propisu i veoma malim pogonima i postrojenjima čije emisije ne prelaze uobičajene emisije kućanstva i kojima nije potrebno okolišna dozvola.

Federalno ministarstvo će provedbenim propisima definirati sadržaj Izvješća o stanju sigurnosti, sadržaj Informacije o sigurnosnim mjerama i sadržaj unutarnjih i vanjskih planova intervencije.

XI - USPOSTAVA STANDARDA KVALITETE OKOLIŠA

Član 100. (Kriteriji za standarde kvalitete okoliša)

Federalni ministar provedbenim propisima utvrđuje:

- naknadne zahtjeve koji se tiču dokumenata, a koji se podnose tijekom postupka izdavanja okolišne dozvole;
- specifikacije zahtjeva okolišnih i drugih vrsta dozvola;
- specifikaciju najboljih raspoloživih tehnologija za određene vrste postrojenja, posebice putem određivanja graničnih vrijednosti emisija i drugih tehničkih parametara i mjera;
- ostale standarde i uvjete za postrojenja i djelatnosti;
- mjerenja i podnošenje izvješća o emisijama, relevantne metode, dokumentaciju i prenošenje podataka nadležnim organima;
- kriterije za kvalifikacije stručnjaka koji pripremaju dokumente i provode samomonitoring;
- naknadne odredbe za sprječavanje nesreća većih razmjera i
- standarde kvalitete okoliša.

Propisi iz stava 1. ovoga člana donose se na osnovu preporuka Međuentitetskog tijela za okoliš ili standarda koje donosi Institut za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine.

Član 101. (Standardi kvalitete okoliša)

Federalni ministar propisuje standarde donošenjem najboljih raspoloživih tehnika kojima se postižu standardi kvalitete okoliša kako bi se negativni utjecaji pogona i postrojenja ili aktivnosti na okoliš spriječili ili sveli na najmanju moguću mjeru, a posebice:

- uspostavljanjem graničnih vrijednosti emisije za zagađujuće materije;
- određivanjem tehnoloških i operativnih zahtjeva za pogone i postrojenja, i
- određivanjem zahtjeva za mjerenje, monitoring i podnošenje zahtjeva.

Standardi se primjenjuju i na postojeće pogone i postrojenja.

Provedbenim propisima iz stava 1. ovoga člana utvrđuju se rokovi za prilagodbu i opremu postojećih pogona i postrojenja, uzimajući u obzir potencijal zagađivanja i tehnologije kojima raspolaže postojeći pogon i postrojenje, te mogućnost korištenja shema za smanjivanje zagađenja pogona i postrojenja.

Član 102. (Izrada standarda za postrojenja)

Federalni ministar pri izradi propisa iz člana 101. stavak 1. ovoga zakona obavlja konzultacije s nadležnim organima na federalnoj i kantonalnoj nivou, znanstvenim djelatnicima, drugim interesnim grupacijama, uzimajući u obzir

međunarodne standarde i standarde i publikacije Europske unije, usporedne standarde drugih zemalja i znanstvene publikacije.

Federalni ministar razmatra naputke i primjedbe subjekata iz stava 1. ovoga člana i uzima ih u obzir prilikom izrade konačne verzije propisa.

Član 103. (Obaveze operatora)

Operator je dužan da provodi samomonitoring emisija i uticaja koje pogon i postrojenje izazivaju.

Operator je dužan osigurati provjeru usklađenosti rada pogona i postrojenja sa zakonskim zahtjevima koja provode stručne institucije svake tri godine, ukoliko nije drugačije određeno okolišnim dopuštanjem ili posebnim propisom.

Nedostaci utvrđeni prilikom provjere pogona i postrojenja moraju se odmah sanirati.

Nadležnom ministarstvu podnosi se izvješće o provjeri i sanacijskim mjerama koje se poduzimaju u slučaju utvrđenih nedostataka.

Operator je dužan osigurati odgovarajuće održavanje pogona i redoviti nadzor nad radom tehničkih uređaja. U slučaju nesreća koje vode prekoračenju graničnih vrijednosti emisija operator je dužan odmah poduzeti sanacijske mjere s ciljem ponovne uspostave usklađenosti s propisima. Ukoliko nesreća može prouzročiti ozbiljnu prijetnju po ljudsko zdravlje ili okoliš operator je dužan smanjiti ili privremeno obustaviti rad postrojenja.

XII – UPRAVNI I INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 104. (Nadzor)

Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Član 105. (Inspekcijski nadzor)

Inspekcijski nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona i drugih propisa donesenih na osnovu njega vrše inspektori Federalne uprave za inspekcije i Kantonalne uprave za inspekcije odnosno kantonalni organi uprave nadležni za zaštitu okoliša tamo gdje ne postoji kantonalni inspektorat.

Nadležni inspektori u vršenju inspekcijskog nadzora vode se odredbama ovog zakona i Zakona o inspekcijama u Federaciji BiH, te svim drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima.

Član 106. (Nadležnost)

Inspekcijski nadzor nad poštivanjem uvjeta propisanih okolišnom dozvolom vrši nadležni inspekcijski organ na nivou vlasti organa koji je donio dozvolu.

U slučaju da na nivou vlasti koji je donio okolišnu dozvolu postoji uprava za inspekcije ili inspektor za zaštitu okoliša, inspekcijski nadzor vrši uprava inspekcije direktno višeg nivoa vlasti.

Član 107. (Izrada plana inspekcije)

Plan inspekcije se izrađuje na osnovu:

- pravnih obaveza koje se imaju ispuniti;
- registra kontroliranih postrojenja u okviru područja plana;
- opće procjene glavnih okolišnih pitanja u sklopu planiranog područja i opće ocjene stanja u vezi ispunjavanja pravnih obaveza kontroliranog postrojenja i
- podataka o prethodnim aktivnostima ako takvi podaci postoje.

Član 108. (Plan inspekcije poštivanja uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem)

Plan inspekcije poštivanja uvjeta propisanih okolišnom dopuštenjem uključuje sljedeće:

- opću ocjenu relevantnih značajnih pitanja u vezi sa poštivanjem uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem;
- geografsko područje koje pokriva plan inspekcije;
- registar postrojenja obuhvaćenih planom;
- postupak za izradu programa rutinskih inspekcija poštivanja uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem;
- postupak nerutinskih inspekcija poštivanja uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem i
- gdje je potrebno, odredbe o saradnji između različitih inspekcijskih tijela/različitih inspektora.

Plan inspekcije poštivanja uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem bit će ažuriran svake godine .

Na osnovu planova inspekcija, nadležni inspektorat redovno priprema programe rutinskih inspekcija poštivanja uvjeta propisanih okolišnim dopuštenjem koji uključuju i učestalost posjeta lokacijama za različite vrste postrojenja.

Član 109. (Učestalost inspekcije postrojenja)

Period između dvije posjete lokaciji se temelji na sisteminoj ocjeni rizika po okoliš koje predstavljaju predmetna postrojenja.

Period iz stava 1. ovog člana ne smije prelaziti jednu godinu za postrojenja za koju je izdata okolišna dozvola, a koja predstavljaju najviši rizik i tri godine za postrojenja za koje je izdano okolišna dozvola, a koja predstavljaju najniži rizik.

U slučaju da se prilikom inspekcije utvrdi važan slučaj neusklađenosti sa uvjetima propisanim okolišnom dozvolom u roku od 6 mjeseci od te inspekcije se obavlja dodatna posjeta lokaciji.

Član 110. (Sistemina ocjena rizika po okoliš)

Sistemina ocjena rizika po okoliš iz člana 109., stav 1. se zasniva na sljedećim kriterijima:

- potencijalni i stvarni učinak predmetnih postrojenja na ljudsko zdravlje i okoliš uzimajući u obzir nivoe i vrste emisija, osjetljivost lokalnog okoliša i rizik od nesreća i
- evidenciji uspješnosti poštivanja uvjeta iz dozvola i učešću u sistemima upravljanja okolišem.

Član 111. (Nerutinske inspekcije)

Nerutinske okolišne inspekcije se vrše za istraživanje ozbiljnih žalbi vezano za zaštitu okoliša, ozbiljnih okolišnih nesreća, incidenata i slučajeva neusklađenosti, što je prije moguće, a kada je primjenljivo, prije izdavanja, revizije ili ažuriranja dozvola.

Član 112. (Ovlaštenja nadležne inspekcije)

Nadležni inspektori imaju pravo na nesmetan pristup svim prostorijama, radnim područjima i postrojenjima radi provođenja kontrole na licu mjesta. Inspektori mogu kontrolirati sva dokumenta, uređaje i materijale koji se nalaze u postrojenjima, uzimati uzorke i provoditi mjerenja, odnosno vršiti kontrolu nad svim mjestima gdje postoji mogućnost ugrožavanja okoliša.

Pravno lice čiji rad podliježe nadzoru dužno je omogućiti provođenje inspekcijskog nadzora, dati na uvid potrebnu dokumentaciju i pružiti sve potrebne podatke i obavještenja.

O izvršenom nadzoru, utvrđenom stanju i preduzetim, odnosno izvršenim mjerenjima, inspektor je dužan da sačini zapisnik.

Član 113. (Kršenje uvjeta propisanih okolinskim dopuštenjem)

U slučaju kršenja uvjeta propisanih okolinskim dopuštenjem, operater će:

- odmah o tome informirati nadležni organ za provedbu inspekcijskog nadzora
- odmah poduzeti mjere potrebne kako bi se osigurala usklađenost u najkraćem mogućem periodu.

Nadležni organ za provedbu inspekcijskog nadzora će operatera obavjestiti o svim komplementarnim mjerama za koje isto smatra neophodnim kako bi se ponovo uspostavila usklađenost te tražiti da neka od njih poduzme kako bi se ponovo uspostavila usklađenost.

Kada kršenje uvjeta iz dozvola predstavlja neposrednu opasnost za ljudsko zdravlje ili prijeteći da odmah izazove znatan neželjeni učinak na okoliš, nadležni organ za provedbu inspekcijskog nadzora će narediti obustavljanje rada dok se ne osigura usklađenost.

O kršenju uvjeta propisanih dopuštenjem u skladu sa ovim člankom, nadležni organ za provedbu inspekcijskog nadzora će obavjestiti organ koji je izdao predmetnu okolišna dozvolu roku od 15 dana putem izvještaja.

Član 114. (Pristup zapisniku o inspekciji postrojenja)

Zapisnik o izvršenoj inspekciji za postrojenja za koja se izdaje okolišna dozvola mora biti dostupan operateru postrojenja nad kojim je izvršena inspekcija u roku od 30 dana od završetka inspekcije.

Inspektorat će zapisnik dostaviti operateru ili lično ili putem pošte.

Zapisnik iz stava 1. ovog člana mora biti dostupan javnosti u roku od 4 mjeseca od završetka inspekcije.

Zapisnik iz stava 1. ovog člana će biti dostupan javnosti putem internet stranice inspektorata ili javnost pravo iz stava 2. ovog člana može ispuniti podnošenjem zahtjeva za slobodni pristup informacijama.

Član 115. (Godišnji izvještaj)

Inspekcija izrađuje godišnje izvještaj o radu.

Sadržaj izvještaja iz stava 1. ovog člana obuhvaća:

- podatke i informacije o provođenju plana i programa rada;
- podatke i informacije o poduzetim mjerama radi primjene propisa iz nadležnosti inspektorata,
- zajednički izvještaj o provedenim koordiniranim inspeksijskim nadzorima i o drugim aktivnostima u okviru međusobne saradnje sa drugim inspekcijama u području zaštite okoliša i
- prijedloge za unapređenje inspeksijskog nadzora u području okoliša i stanja zaštite okoliša.

Godišnji izvještaj iz stava 1. ovoga člana Inspektorat dostavlja Vladi.

Član 116. (Ovlaštenja inspektora)

Ako inspeksijskim nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj zakon i/ili propis donesen na osnovu ovoga zakona, inspektor ima pravo i obavezu bez odgađanja:

- rješenjem narediti mjere za njihovo otklanjanje i rok;
- ukoliko utvrđene nepravilnosti nisu otklonjene u datom roku, inspektor će donijeti rješenje o zabrani rada postrojenja, odnosno pravnog lica koje obavlja djelatnost;
- izdati prekršajni nalog u skladu sa posebnim zakonom;
- podnijeti krivičnu prijavu nadležnom tijelu zbog krivičnog dijela i
- poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlašten poduzeti i izvršiti na osnovu ovoga zakona i/ili posebnog propisa.

Na rješenje inspektora može se uložiti žalba Ministarstvu, odnosno nadležnom organu za izdavanje okolišne dozvole. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

U slučajevima da se podnese žalba na okolišna dozvola koje je izdato u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona i zakona o vodama koja se ne izdaje bez vodnog dozvola a odnosi na rješenje inspektora u pogledu emisija u vode, podnosi se Ministarstvu nadležnom za vode odnosno nadležnom organu koji je izdao vodno dopuštenje.

Član 117.
(Inspekcijski nadzor za postrojenja sa okolišnom dozvolom)

Vlada će u roku od jedne godine od stupanja na snagu ovog Zakona donijeti podzakonski akt o vršenju inspekcijskog nadzora nad postrojenjima za koje je obavezno pribaviti okolišnu dozvolu koji će sadržavati slijedeće:

- detaljnu proceduru vršenja inspekcijskog nadzora nad postrojenjima za koje se izdaje okolišna dopuštenje;
- sadržaj zapisnika o izvršenom inspekcijskom nadzoru;
- potrebne kvalifikacije inspektora i
- detaljne odredbe o inspekcijskom nadzoru nad postrojenjima kod kojih može doći do nesreća velikih razmjera i značajnih nesreća.

XIII - DOBROVOLJNI PRISTUP

Član 118.
(Sistemi Eko-označavanja)

Sistemi dodjele eko-oznaka uspostavlja se radi promoviranja izrade, proizvodnje, marketinga i upotrebe proizvoda sa smanjenim uticajem na okoliš u odnosu na ukupno razdoblje trajanja tog proizvoda, te radi bolje informiranosti potrošača o utjecaju proizvoda na okoliš. Eko-oznaka dodjeljuje se proizvodima i uslugama.

Eko-oznaka je amblem koji se utvrđuje provedbenim propisima.

Uticaji na okoliš se utvrđuju na osnovu ispitivanja međusobnog djelovanja proizvoda s okolišem, uključujući korištenje energije i prirodnih resursa, u odnosu na ukupan životni ciklus proizvoda.

Sistemi dodjele eko-oznaka mora biti u skladu postojećim i novonastalim zdravstvenim, sigurnosnim i okolišnim zahtjevima.

Sistemi dodjele eko-oznaka obavlja se na način koji omogućuje dragovoljno učešće pravnih i fizičkih osoba čiji proizvodi i usluge udovoljavaju zahtjevima ovoga sistema, u skladu sa odredbama ovoga zakona i provedbenih propisa.

Član 119.
(Uvjeti za dobijanje Eko-oznake)

Eko-oznaka se može dodijeliti proizvodima dostupnim u Federaciji, koji su u skladu osnovnim okolišnim zahtjevima i kriteriju eko-oznaka uspostavljenom prema grupi proizvoda.

Pod grupom proizvoda podrazumijeva se bilo koja vrsta proizvoda ili usluga sa sličnim namjenama te se kao takve izjednačavaju u smislu upotrebe i opažanja od potrošača.

Da bi bila za uvrštenost u ovu vrstu označavanja grupa proizvoda mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- biti zastupljena u znatnoj mjeri u prodaji i prometu na tržištu;
- uključivati, tokom jedne ili više faza ukupnog životnog ciklusa proizvoda, važan uticaj na okoliš na globalnom ili regionalnom planu;
- značiti veliku mogućnost uticaja na okoliš u smislu poboljšanja okoliša putem izbora potrošača i biti poticaj proizvođačima, ili onima koji

- pružaju usluge za iznalaženje konkurentne prednosti, nudeći proizvode koji odgovaraju sistemu eko-oznaka, i
- znatan su dio prodajne količine proizvoda te grupe treba nalaziti u prodaji za konačnu potrošnju i upotrebu.

Eko-oznake se ne mogu stavljati na materije ili preparate koji su označeni kao veoma toksični i opasni po okoliš ili su karcinogeni, toksični za reprodukciju ili su mutageni, niti na proizvode koji se izrađuju u procesima u kojima postoji vjerovatnoća da su izrazito opasni po ljudsko zdravlje ili okoliš ili njihova uobičajena primjena može biti opasna za potrošača.

Dodjela eko-oznaka za hranu, piće, farmaceutske ili medicinske proizvode uredit će se provedbenim propisom koji će donijeti federalni ministar okoliša i turizma.

Član 120. (Upravljanje sistemom Eko-oznaka)

Federalno ministarstvo, u skladu sa provedbenim propisima, upravlja sistemom eko-oznaka od izbora grupa proizvoda i njihovog ekološkog kriterija do dodjele eko-oznake i zaključenja ugovora koji se odnosi na uvjete upotrebe oznake.

Izbor grupa proizvoda i ekološki kriterij tih skupina se uspostavlja nakon konsultacija s predstavnicima interesnih grupa u području industrije, trgovine, potrošačkih organizacija i organizacija za pitanje okoliša. Interesne grupe same biraju svoje predstavnike ovisno od grupe proizvoda o kojima se radi.

Federalni ministar utvrđuje pravila postupka provedbenim propisom.

Član 121. (Procedura za dobijanje i korištenje Eko-oznake)

Eko-oznaka se dodjeljuje na osnovu dobrovoljnih zahtjeva podnesenih od proizvođača, uvoznika, snabdjevača uslugama, trgovaca, maloprodajnih trgovaca.

Odluku o dodjeli eko-oznake donosi Federalno ministarstvo nakon provjere jesu li ispoštovani zahtjevi ekološkog kriterija za te grupe proizvoda.

Eko-oznaka dodjeljuje se za razdoblje od tri godine.

Federalno ministarstvo zaključuje ugovor s podnositeljem zahtjeva za eko-oznaku kojim se utvrđuju uvjeti korištenja oznake i povlačenje ovlaštenja za korištenje oznake.

Troškovi obrade zahtjeva i takse za korištenje oznake uređuju se provedbenim propisom iz člana 120. stav 3. ovog zakona.

Eko-oznaka se ne može koristiti, niti se može pozivati na eko-oznaku pri reklamiranju dok se ne izvrši dodjela oznake, a nakon dodjele može se koristiti samo za onu vrstu proizvoda za koju je dodijeljena.

Član 122. (Sistemi okolišnog upravljanja)

Sistemi okolišnog upravljanja je sastavni dio ukupnog sistema bilo koje organizacije (naprimjer: preduzeća, instituta za istraživanje ili obrazovanje, administracijske organizacije, itd.) i obuhvaća organizacijski ustroj, odgovornosti, prakse, postupke, procese i resurse za utvrđivanje provedbe sistema zaštite okoliša.

Glavni ciljevi sistema iz stava 1. ovog člana su izvršiti procjenu i unaprjeđivanje operativnih djelatnosti u okviru zaštite okoliša, pružanje odgovarajućih

informacija javnosti i stalno unaprjeđivanje operativnih djelatnosti u okviru zaštite okoliša.

Osnovni elementi sistema okolišnog upravljanja su:

- uspostava i provedba politike zaštite okoliša, programa i sistema upravljanja od organizacija;
- sisteme, objektivne i periodične procjene djelovanja elemenata iz alineje 1. ovog stava i
- informiranje o stalnom unaprjeđivanju u području zaštite okoliša.

Član 123. (Funkcioniranje sistema okolišnog upravljanja)

Sistemi okolišnog upravljanja i audit, upisnik koji obuhvaća uvjete učešća u tome sistemu i postupak za evidentiranje u upisniku određuju se posebnim propisom.

Organizacije koje ispunjavaju uvjete za uključivanje u sistemi okolišnog upravljanja moraju se registrirati.

Registriranje organizacije, na osnovu propisane okolišne izjave, obavlja nadležni organ.

Za registriranje organizacije, poduzeće mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- usvojiti mjere zaštite okoliša koje, osim što moraju biti u skladu sa određenim zakonskim uvjetima, koji se odnose na pitanja okoliša, moraju obuhvaćati obaveze kojima je cilj stalno unaprjeđivanje u području zaštite okoliša, u smislu smanjivanja štetnog uticaja na okoliš do nivoa koji odgovara ekonomski izvodljivoj primjeni odgovarajućih najboljih raspoloživih tehnologija;
- obavljati okolišne preglede;
- uvesti program zaštite okoliša i sistem okolišnog upravljanja primjenjiv za sve djelatnosti na tome mjestu. Programu zaštite okoliša cilj je ostvarivanje obaveza sadržanih u mjerama zaštite i poboljšanja okoliša i unaprjeđivanje rada;
- provoditi audit i doprinositi auditu u pogledu zaštite okoliša;
- uspostaviti ciljeve na najvišem nivou odgovarajućeg sistema upravljanja koji su usmjereni ka stalnom unaprjeđivanju rada u području zaštite okoliša, u smislu određivanja audita i revidirati programe za zaštitu okoliša kako bi se omogućilo ostvarivanje ciljeva;
- pripremiti okolišni iskaz koji se objavljuje javno;
- imati systemske mjere zaštite okoliša, program, sistem upravljanja, izvršiti pregled ili postupak nadzora i okolišnog iskaza ili provjeriti odgovara li okolišni iskaz zahtjevima neovisnih verifikatora i
- dostaviti važeći okolišni iskaz nadležnom organu.

Član 124. (Dobrovoljni sporazumi)

Zaključivanje dobrovoljnih sporazuma između organa koji zastupaju određene interese, grupa potencijalnih zagađivača ili potencijalnih zagađivača ili pojedinačnih zagađivača i nadležnih organa uređuje se posebnim propisima kako bi se zadovoljili okolišni zahtjevi na okolišno prihvatljiv i ekonomski efikasan način.

Član 125.
(Uvjeti za zaključivanje dobrovoljnih sporazuma)

Za zaključivanje dobrovoljnih sporazuma potrebno je:

- uspostaviti proces konsultacija u kojem bi zainteresirane strane mogle dati svoje mišljenje o nacrtu sporazuma;
- zaključiti ugovor koji je obavezujući i može obuhvatiti sankcije primjenjive u slučaju nepoštivanja ugovora;
- konkretne ciljeve ugovora iskazati brojčanim vrijednostima;
- uspostaviti prijelazne ciljeve definirati rok radi postizanja postupnog pristupa i
- definirati monitoring.

Sporazum se objavljuje u "Službenim novinama Federacije BiH".

XIV - FINANSIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

Član 126.
(Fondovi za zaštitu okoliša)

Federalni fond za zaštitu okoliša i energetske efikasnosti i kantonalni fondovi za zaštitu okoliša i energetske efikasnosti osnivati će se zakonom s ciljem unaprjeđivanja razvoja ekonomskog ustroja povoljnog po okoliš; sprječavanja štete po okoliš; otklanjanja nastale štete po okoliš; očuvanja zaštićenih prirodnih područja; motiviranja i unaprjeđivanja najbolje raspoložive tehnologije i alternativa; unaprjeđivanja ekološke svijesti javnosti i istraživanja okoliša, poboljšanje energetske efikasnosti u industrijama, zgradarstvu i sistemima javne potrošnje energije, poticanju proizvodnje energije iz obnovljivih izvora i njene potrošnje.

Član 127.
(Struktura sredstava Fonda)

Sredstva Federalnog fonda za zaštitu okoliša i energetske efikasnosti čine:

- sredstva iz budžeta Federacije;
- donacije, zajmovi i krediti;
- naknade za obavljanje djelatnosti korištenjem resursa i
- financijski instrumenti koji obuhvaćaju naknade utvrđene odredbama od člana 128. do 135. ovog zakona, te Zakona o obnovljivim izvorima energije.

Propisom iz člana 126. ovog zakona utvrdit će se visina i način obračuna i raspodjele iz stava 1. ovog člana.

XV - ODGOVORNOST ZA ŠTETU U OKOLIŠU

Član 128.
(Načela utvrđivanja odgovornosti za štetu u okolišu)

Radi sprječavanja nanošenja štete okolišu i osiguranje odgovarajuće naknade, ovim zakonom uređuje se odgovornost za djelatnosti opasne po okoliš, sanaciju štete nanosene okolišu, teret dokazivanja, pristup informacijama o odgovornim osobama,

pravila za davanje prava nevladinim organizacijama i dužnost odgovornih osoba da nadoknade štetu.

Član 129. (Odgovornost za djelatnosti opasne po okoliš)

Operator koji obavlja djelatnost opasnu po okoliš odgovoran je za štetu naneseu tom djelatnošću ljudima, imovini i okolišu, bez obzira na krivnju.

Djelatnosti opasne po okoliš su one koje predstavljaju značajan rizik za ljude, imovinu ili okoliš i to:

- upravljanje lokacijama opasnim po okoliš;
- oslobađanje genetički modificiranih organizama i
- oslobađanje mikroorganizama.

Lokacije predstavljaju opasnost po okoliš zbog načina na koji se njima upravlja ili zbog materijala koji se na njima koriste, kao što su rudnici, nalazišta mineralnih ulja ili rafinerije, postrojenja za snabdijevanjem plinom i taljenje, termoelektrane, koksne peći, postrojenja za proizvodnju i obradu metala i minerala, hemijska postrojenja, postrojenja za tretman, spaljivanje i skladištenje otpada, postrojenja za tretman otpadnih voda, klaonice, bojaonice i kožare, postrojenja za proizvodnju papira, brane, plinovodi ili naftovodi i skladišta tekućih atmosferskih gasova.

Organizmi su bilo koje biološke jedinice sposobne za reprodukciju ili prenošenje genetičkog materijala.

Mikroorganizmi su bilo koje mikrobiološke jedinice, ćelijske ili bezćelijske, sposobne za replikaciju ili prijenos genetičkih materija.

Ukoliko više operatora zajedno obavlja opasnu djelatnost odgovornost snose zajednički. Za lokacije na kojima je rad prestao, odgovornost snosi posljednji operator.

Član 130. (Izuzeci od odgovornosti)

Operator nije odgovoran za štetu uzrokovanu:

- ratom ili nekom posebnom prirodnom pojavom;
- od strane treće osobe čija je namjera nanošenje štete ili
- zbog posebnih naredbi i mjera nadležnih organa koje su izravno prouzročile štetu.

Operator se oslobađa odgovornosti za štetu ukoliko dokaže da je primijenio odgovarajuće mjere zaštite koje su okolnosti zahtijevale kako bi spriječio ili ublažio štetu.

Član 131. (Pretpostavka uzročnosti)

Ukoliko djelatnost opasna po okoliš može uslijed specifičnih okolnosti slučaja prouzročiti štetu smatrat će se da je šteta nastala tom aktivnošću.

Djelatnost koja prouzroči štetu se procjenjuje na osnovu načina rada, korištenih postrojenja, vrste i koncentracije tvari koje se upotrebljavaju ili nastaju tom aktivnošću, genetički modificiranih organizama ili mikroorganizama, meteoroloških uvjeta kao i vremena i mjesta nastanka štete.

Pretpostava uzročnosti se odbacuje ukoliko operator dokaže da nije prouzročio štetu ili ukoliko dokaže kako je vjerojatnije da je štetu prouzročio drugi operator ili neka druga okolnost.

Član 132.
(Pravo na informiranje)

Svatko tko tvrdi da je pretrpio štetu aktivnošću opasnom po okoliš može u bilo koje vrijeme zahtijevati podatke od operatora o okolnostima koje su od uticaja na dokazivanje da je dana djelatnost prouzročila štetu.

Operator protiv kojeg je podnesena tužba za naknadu štete ima pravo na informacije od drugog operatora u skladu stavku 1. ovog člana.

Član 133.
(Finansijske garancije)

Operator koji obavlja djelatnost opasnu po okoliš dužan je putem osiguranja ili na neki drugi način osigurati sredstva za naknadu eventualne štete.

Član 134.
(Šteta nanescna okolišu)

Ukoliko opasna djelatnost nanosi štetu okolišu operator je dužan nadoknaditi troškove procjene štete i troškove mjera za vraćanje u prijašnje stanje.

Zahtjev za naknadu štete obuhvaća i troškove mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete nanescne okolišu kao i visinu štete nanescnu osobama i imovini koje su prouzročene tim mjerama.

Troškove iz stava 1. i 2. ovog člana snosi operator čija je djelatnost nanijela štetu.

Član 135.
(Naknada za izazvanu štetu po okoliš)

Ukoliko se šteta nanescna okolišu ne može sanirati odgovarajućim mjerama, lice koja je prouzročilo štetu odgovorno je za nadoknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

Visina naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra. Ukoliko se ta vrijednost ne može utvrditi uobičajenim ekonomskim metodama, sud će utvrditi visinu štete po principu jednakosti uzimajući u obzir potrebne troškove sanacije, rizik koji djelatnost znači za okoliš, stepen individualne odgovornosti i korist stečenu nanošenjem štete okolišu.

Ukoliko odgovorna osoba nije prouzročila štetu namjerno ili krajnjom nepažnjom ili ukoliko je odgovorna osoba slabog imovnog stanja te bi ga isplata dovela u oskudicu, sud može smanjiti iznos naknade na razumnu razinu.

Federacija zadržava pravo na naknadu štete ukoliko nema drugih osoba koje imaju to pravo.

Član 136.
(Primjena Zakona o obligacionim odnosima)

Pitanja o odgovornosti za štetu nanescnu okolišu koja nisu posebno uređena ovim zakonom primjenjuju se opća pravila Zakona o obligacionim odnosima.

XVI - MEĐUENTITETSKA SURADNJA

Član 137. (Međuentitetsko tijelo za okoliš)

Međuentitetsko tijelo za okoliš uspostavlja se odlukama Vlade F BiH i Vlade Republike Srpske.

Međuentitetsko tijelo za okoliš sastoji se od osam članova. Četiri člana imenuje Vlada F BiH, a četiri člana imenuje Vlada Republike Srpske.

U cilju osiguranja odgovarajuće koordinacije i saradnje po pitanjima zaštite okoliša koja osim međuentitetske saradnje zahtjeva i saradnju sa Distrikтом Brčko i državnim ministarstvom nadležnim za okoliš, u radu Međuentitetskog tijela za okoliš će učestvovati i jedan predstavnik kojeg imenuje nadležna služba za zaštitu okoliša Distrikta Brčko i dva predstavnika kojeg imenuje ministarstvo nadležno za okoliš Bosne i Hercegovine.

Međuentitetsko tijelo za okoliš se redovno sastaje najmanje šest puta godišnje i donosi odluke na osnovu konsenzusa.

Organizacija i način rada Međuentitetskog tijela za okoliš utvrdit će se usaglašenim odlukama entitetskih vlada.

Nadležni organi i druge službe organa uprave, upravne organizacije iz oba entiteta dužni su pružati administrativnu podršku Međuentitetskom tijelu za okoliš, provoditi odluke Međuentitetskog tijela za okoliš u skladu ovlaštenjima utvrđenim entitetskim propisima.a

Član 138. (Nadležnost međuentitetskog tijela za okoliš)

Međuentitetsko tijelo za okoliš se bavi svim pitanjima iz području okoliša koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta, kao i drugim pitanjima koja su prenesena na Međuentitetsko tijelo za okoliš od entiteta ovim zakonom i drugim entitetskim i državnim propisima, a osobito pitanja:

- međunarodnih sporazuma i programa u području okoliša;
- saradnje s međunarodnim organizacijama i drugim zemljama;
- koordiniranje primjene i donošenja zakona i drugih propisa;
- koordiniranja monitoringa provedbe standarda i procedura za okoliš;
- davanja preporuka za uspostavljanje usuglašenih standarda kvalitete okoliša na nivou entiteta;
- koordiniranje entitetskih akcijskih planova i drugih programa i planova u području okoliša;
- koordiniranje monitoringa i sistema informiranja i
- prikupljanje i razmjena informacija.

Međuentitetsko tijelo za okoliš pruža stručnu pomoć nadležnim entitetskim ministarstvima.

Međuentitetsko tijelo za okoliš je dužno osigurati da su interesi oba entiteta, Distrikta Brčko i Bosne i Hercegovine uzeti u obzir pri planiranju i realizaciji projekata koji mogu imati odgovarajući međusobni utjecaj na okoliš, kako unutar Bosne i Hercegovine tj. između entiteta i Distrikta Brčko, tako i u prekograničnom kontekstu.

Član 139.
(Međuentitetski program zaštite okoliša)

Međuentitetsko tijelo za okoliš donosi Međuentitetski program zaštite okoliša.

Međuentitetski program zaštite okoliša obuhvaća pitanja koja zahtijevaju usaglašen pristup entiteta i Distrikta Brčko, uz odgovarajuće usaglašavanje i koordinaciju sa nadležnim državnim ministarstvima za ona pitanja koja su vezana za međunarodnu saradnju i međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine iz oblasti zaštite okoliša.

Međuentitetski program zaštite okoliša izrađuje zajednička radna skupina koju čine po četiri predstavnika koje imenuju entitetski ministri nadležni za okoliš i po jedan predstavnik Distrikta Brčko i državnog ministarstva Bosne i Hercegovine nadležnog za okoliš.

Međuentitetski program zaštite okoliša se radi periodično za period od četiri godine, i služi kao osnova za izradu godišnjih planova Međuentitetskog tijela za okoliš.

Međuentitetsko tijelo za okoliš će na svojoj prvoj sjednici nakon stupenja na snagu ovog zakona utvrditi konkretna zaduženja i dinamiku izrade prvog Međuentitetskog programa zaštite okoliša.

Član 140.
(Međunarodna saradnja)

Međuentitetsko tijelo za okoliš, uz koordinaciju i saradnju sa državnim ministarstvom Bosne i Hercegovine nadležnim za okoliš sudjeluju u međunarodnoj saradnji iz oblasti zaštite okoliša putem nadležnog ministarstva Bosne i Hercegovine.

Koordinacija i saradnja entitetskih institucija nadležnih za zaštitu okoliša, Međuentitetskog tijela za okoliš, službe nadležne za zaštitu okoliša Distrikta Brčko i državnog ministarstva Bosne i Hercegovine nadležnog za oblast zaštite okoliša će biti uređena posebnim propisom na nivou Bosne i Hercegovine.

XVII - KAZNE NE ODREDBE

Član 141.
(Novčane kazne)

Novčanom kaznom u iznosu od **3.000,00 KM do 15.000,00 KM** kaznit će se za prekršaj svako pravno lice koje:

- prekrši zahtjeve iz čl. 23, 64, 85, 86, 88, 89, 90, 93 i 103. ovog zakona;
- izgradi ili upravlja radom pogona i postrojenja ili obavlja djelatnosti bez pribavljene okolišne dozvole ili suprotno okolišnoj dozvoli ili propisima;
- ne ispunjava zahtjeve ili uvjete utvrđene okolišnom dozvolom ili propisima;
- ne podnosi nadležnim organima informacije, podatke ili dokumente potrebne prema ovom zakonu ili drugim propisima;
- ne izradi Plan preventivnih mjera za sprječavanje nesreća većih razmjera i ne poduzme preventivne mjere i
- ne izradi unutarnji plan intervencije i ne dostavi ga organu iz člana 97. ovog zakona.

- Kad postojeći pogon iz člana 85 ovog Zakona nije podnio zahtjev za izdavanje okolišne dozvole.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 1 500,00 KM za prekršaje iz stava 1. ovog člana kaznit će se fizičko lice, a novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3000,00 KM odgovorno lice u pravnom licu.

XVIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 142. (Donošenje podzakonskih akata)

Federalni ministar donijet će propise iz člana 28, 35, 54, 61, 62, 72, 76, 99, 100, 101, 117, 119, 120 ovog zakona u roku od godinu dana od dana stepena na snagu ovog zakona.

Vlada F BiH donijet će propis iz člana 22 i 47 ovog zakona u roku od jedne godine od dana stepena na snagu ovog zakona.

Skupština kantona donijet će propis iz člana 50. stav 6. ovog zakona u roku od jedne godine od dana stepena na snagu ovog zakona.

Međuentitetsko tijelo za okoliš donijet će propis iz člana 139. stav 1. ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stepena na snagu ovog zakona.

Dosadašnje Međuentitetsko tijelo za okoliš ostaje da egzistira sa istim nazivom i djelokrugom rada.

Član 143. (Primjena postojećih propisa)

Odredbe posebnih zakona i provedbenih propisa kojima se uređuju pitanja zaštite okoliša koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom nastavljaju se primjenjivati.

Član 144. (Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“ br. 33/03 i 38/09).

OBRAZLOŽENJE ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o zaštiti okoliša sadržan u glavi III, član 2. alineja c. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojem je politika zaštite čovjekove okoline u zajedničkoj nadležnosti između Federacije Bosne i Hercegovine i kantona.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ciljevi donošenja zakona su:

- očuvanje, zaštita, obnova i poboljšanje ekološkog kvaliteta i kapaciteta okoliša, kao i kvaliteta života;
 - mjere i uvjeti upravljanja, očuvanja i racionalnog korištenja prirodnih resursa;
 - pravne mjere i institucije očuvanja, zaštite i poboljšanja zaštite okoliša;
 - finansiranje aktivnosti vezanih za okoliš i dobrovoljne mjere i poslovi i zadaci organa uprave na različitim razinama vlasti.
- U skladu sa načelima saradnje i podijeljene odgovornosti ovom zakonu takođe je cilj.
- smanjeno korištenje, sprječavanje opterećivanja i zagađivanja okoliša,
 - sprječavanje narušavanja, kao i poboljšanje i obnova oštećenog okoliša;
 - zaštita ljudskog zdravlja i poboljšanje uvjeta okoliša za kvalitetu života;
 - očuvanje i zaštita prirodnih resursa, racionalno korištenje resursa i takav način gospodarstva kojim se osigurava obnova resursa;
 - usklađenost drugih interesa entiteta i distrikta Brčko sa zahtjevima za zaštitom okoliša;
 - međunarodna saradnja u zaštiti okoliša; poticanje javnosti i sudjelovanje javnosti u djelatnostima koje imaju za cilj zaštitu okoliša;
 - koordiniranje privrede i integriranje socijalnog i ekonomskog razvitka u skladu sa zahtjevima zaštite okoliša i
 - uspostava i razvitak institucija za zaštitu i očuvanje okoliša.

Aktuelni zakonski okvir zaštite okoliša u Federaciji BiH čini Zakon o zaštiti okoliša, koji je stupio na snagu 2003. godine, izmjene i dopune od 2009. godine, kao i na osnovu navedenih zakona doneseni podzakonski akti, te kantonalni propisi usklađeni sa ovim zakonom.

Potreba za izradom novog Zakona o zaštiti okoliša, primarno je bazirana na rezultatima projekta pod nazivom "Monitoring napretka usklađenosti okolišne legislative u zemljama jugo-istočne Evrope sa legislativom Evropske Unije".

U okviru ovog projekta utvrđeno je da je postojeći Zakon o zaštiti okoliša, samo djelimično usklađen pravnim propisima EU iz oblasti okoliša, te da je potrebno izmjenama i dopunama postojećih ili donošenjem novih propisa dovesti do neophodnog nivoa usklađenosti

Pored ovih nedostataka važno je napomenuti, da postojeći Zakon o zaštiti okoliša, kao ni izmjene i dopune istog, nisu na najbolji način prenijeli obaveze koje je Bosna i Hercegovina kao država, preuzela ratifikacijom više međunarodnih konvencija i protokola relevantnih za zaštitu okoliša.

Novi Zakon o zaštiti okoliša se temelji na direktivama Evropske Unije i međunarodnim konvencijama.

U Zakon su u potpunosti ili djelimično ugrađene odredbe pet EU Direktiva, što predstavlja respektabilan nivo usklađenosti ovog zakona sa propisima EU.

Kako su provedbeni mehanizmi pomenutih evropskih direktiva i međunarodnih konvencija sadržani u nacrtu zakona, to se nije mogla izbjeći njegova složenost i opsežnost

Predmetnim zakonom se uvode nove odredbe koje su veoma bitne za zaštitu okoliša kao što su:

-Integralnost okolišne dozvole tako da se zahtjev za okolišnu dozvolu predaje samo kod jednog organa uprava, a do sada je bilo više zahtjeva

-Bitno skraćanje rokova za izdavanje okolišne dozvole

-Odredbama novog zakon regulirano je pitanje obnove okolišne dozvolea, što do sada nije bio slučaj

-Odredbe novog zakona daju podlogu za izradu podzakonskih propisa kojim se definišu kategorije pogona i postrojenja, kao i nadležnost za postupanje

-Detaljno obrađena strateška procjena uticaja na okoliš

U sadržajnom i operativnom smislu ovim Zakonom se uređuju:

I – OPŠTE ODREDBE (član 1 - 3)

II – DEFINICIJE (član 4)

III- NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA (član 5 – 11)

IV- ZAŠTITA SASTAVNICA OKOLIŠA (član 12 – 21)

V- INFORMISANJE I OBRAZOVANJE O OKOLIŠU (član 22 – 29)

VI- SUDJELOVANJE JAVNOSTI I PRISTUP INFORMACIJAMA O OKOLIŠU (član 30 – 39)

VII- NADLEŽNOST (član 40 – 45)

VIII- PLANIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA (član 46 – 60)

IX- OKOLIŠNO DOPUŠTENJE I PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ (član 61 – 87)

X- SPRJEČAVANJE NESREĆA VELIKIH RAZMJERA (član 88 - 99)

XI- USPOSTAVA STANDARDA KVALITETE OKOLIŠA (član 100 – 103)

XII- NADZOR (član 104 – 117)

XIII- DOBROVOLJNI PRISTUP (član 118 – 125)

XIV- FINANSIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA (član 126 – 127)

XV- ODGOVORNOST ZA ŠTETU U OKOLIŠU (član 128 – 136)

XVI- MEĐUENTITETSKA SARADNJA (član 137 – 140)

XVII- KAZNE ODREDBE (član 141)

XVIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE (član 142 – 144)

Donošenjem novog zakona o zaštiti okoliša stepen usaglašenosti sa navedenim direktivama će se povećati na veoma visok nivo jer su odredbe pojedinih Direktiva u Zakon implementirane u potpunosti.

Prednacrt zakona upućen je svim kantonima Federacije Bosne i Hercegovine radi davanja primjedbi, mišljenja i sugestija.

Pristigli primjedbe, mišljenja i sugestije su razmotreni od strane rane grupe za izradu nacrt zakona o zaštiti okoliša, te su argumentirane i opravdane primjedbe, mišljenja i sugestije unesene u tekst nacrt zakona dok su ostale primjedbe odbačene, o čemu je kantonalnim tijelima upućeno adekvatno obrazloženje.

Održana je i sjednica (sastanak) Savjetodavnog vijeća za zaštitu okoliša Federacije Bosne i Hercegovine, na kojoj je prva tačka dnevnog reda bila izrada prednacrt zakona o zaštiti okoliša.

Na sjednici su bili prisutni predstavnici svih kantona, koji su se izjasnili o tekstu prednacrt, te preuzeli obavezu da nadležna kantonalna tijela upoznaju sa sadržinom prednacrt zakona i predloženim novima rješenjima u zaštiti okoliša sadržanim u prednacrtu.

III FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje i provođenje predmetnog zakona u ovoj fazi nisu potrebna dodatna finansijska sredstva u budžetu Federacije Bosne i Hercegovine. Dio sredstava je planiran u Okvirnom budžetu za Akcioni plan Federalne strategije zaštite okoliša 2008 – 2018., kao i iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH i drugih izvora finansiranja (IPA projekti, grant i kreditna sredstva preko Svjetske banke, te sredstva po osnovu bilateralnih ugovora BiH).

